

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту та оподаткування

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ЩОДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «СПЕЦІАЛІСТ»
за спеціальністю 7.03050803 «Оподаткування»

Кіровоград - 2015

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра аудиту та оподаткування

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ЩОДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «СПЕЦІАЛІСТ»
за спеціальністю 7.03050803 «Оподаткування»

Затверджено
на засіданні кафедри
аудиту та оподаткування
Протокол №1 від «31» серпня 2015 р.

Кіровоград - 2015

Методичні вказівки щодо виконання та захисту дипломних робіт для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» за спеціальністю 7.03050803 «Оподаткування» / Укладачі: Н.С. Шалімова, О.А. Магопець, В.В. Шалімов - Кіровоград: КНТУ, 2015. – 66 с.

Рецензент - д. е. н., проф., декан факультету обліку та фінансів
Г.М. Давидов.

Методичні вказівки визначають загальні вимоги до тематики, структури, обсягу й оформлення дипломних робіт відповідно до стандартів вищої освіти України.

Укладачі:

Н.С. Шалімова – д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту та оподаткування

О.А. Магопець – к.е.н., доцент кафедри аудиту та оподаткування

В.В.Шалімов – к.е.н., доцент кафедри фінансів та планування

Відповідальний за випуск:

Шалімова Н.С. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри аудиту та оподаткування

© Методичні вказівки до виконання дипломних робіт

Укладачі: Н.С. Шалімова, О.А. Магопець, В.В. Шалімов, 2015

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	5
РОЗДІЛ 2. ПІДГОТОВКА ТА ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	6
2.1. Вибір теми дипломної роботи	6
2.2. Складання плану дипломної роботи	8
2.3. Зміст та структура дипломної роботи, рекомендації по написанню основних її розділів	9
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	20
3.1 Загальні вимоги до оформлення дипломної роботи	20
3.2 Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	25
3.3 Порядок оформлення списку використаних джерел	26
3.4 Правила оформлення додатків	29
РОЗДІЛ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ	32
4.1 Порядок допуску студента до захисту дипломної роботи	32
4.2 Організація захисту дипломної роботи	34
4.3. Оцінювання дипломної роботи та результатів її захисту	36
ДОДАТОК А Орієнтовна тематика дипломних робіт на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування»	39
ДОДАТОК Б Зразок заяви студента на затвердження теми дипломної роботи	49
ДОДАТОК В Зразок завдання на дипломну роботу	50
ДОДАТОК Д Зразки орієнтовних планів дипломних робіт	52
ДОДАТОК Е Зразок оформлення титульної сторінки дипломної роботи	58
ДОДАТОК Ж Основні вимоги до структури відзиву наукового керівника на дипломну роботу	59
ДОДАТОК З Основні вимоги до структури зовнішньої рецензії на дипломну роботу	61
ДОДАТОК К Зразок оформлення титульної сторінки ілюстративного матеріалу	62
ДОДАТОК Л Орієнтовна структура доповіді під час захисту дипломної роботи	63
ДОДАТОК М Зразок бюлетеню результатів захисту дипломних робіт на засіданні державної екзаменаційної комісії	64

ВСТУП

Присвоєння студенту освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за спеціальністю 7.03050803 «Оподаткування» здійснюється за результатом підготовки і захисту дипломної роботи.

Мета даних методичних вказівок – сприяти написанню дипломних робіт студентами, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування» на високому теоретичному та практичному рівні.

Задачами видання методичних вказівок є:

- ефективно організувати процес написання дипломних робіт;
- надати методичну допомогу в написання дипломних робіт;
- забезпечити єдність вимог до дипломних робіт
- забезпечити єдність оформлення документів по допуску дипломних робіт до захисту;
- впорядкувати процес захисту дипломних робіт.

Методичні вказівки містять:

- рекомендації щодо змісту та оформлення дипломної роботи;
- опис процедур допуску до захисту та безпосередньо захисту дипломної роботи;
- критерії оцінювання дипломної роботи.

Дані методичні вказівки встановлюють загальні вимоги до тематики, структури, обсягу й оформлення дипломних робіт.

Дані методичні вказівки встановлюють загальні вимоги до тематики, структури, обсягу й оформлення дипломних робіт і ґрунтується на вимогах таких нормативних документів:

- Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, затвердженому наказом Міністерства освіти України №161 від 2 червня 1993 р.;

- Лист Міністерства освіти України №83-5/1259 від 29 грудня 1993 року «Щодо Рекомендацій про порядок створення, організацію і роботу державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах України»;

- Положення «Про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №65 від 20 січня 1998 року;

- Освітньо-професійні програми підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво»;

- Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29.03.2012 р. №384 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №683 від 05.06.2013 р.).

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота спеціаліста з оподаткування є підсумком самостійного комплексного дослідження одного з актуальних питань в сфері податкових відносин. У ній акумулюються знання, одержані випускником за весь період навчання, виявляються його ділові та професійні навички і вміння.

Метою виконання дипломної роботи є розширення, систематизація, зміцнення та поглиблення теоретичних знань і практичних навичок студентів при вирішенні комплексних завдань з елементами дослідження, а також визначення рівня їх підготовленості до виконання функціональних завдань за фахом. Виконання і захист дипломної роботи є обов'язковим компонентом підсумкової атестації спеціаліста зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування». До захисту дипломних робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану та представили в установлений термін дипломну роботу і позитивні відзиви, рецензії на неї.

Задачами виконання дипломної роботи є:

1. Систематизація, закріплення, розширення та поглиблення теоретичних і практичних знань зі спеціальності, їх застосування при вирішенні конкретних завдань в галузі реалізації функцій і призначення податків, механізму оподаткування, інших економічних завдань.

2. Розвиток та удосконалення навичок самостійної роботи із застосування теорії податків і податкового законодавства, розрахунку податкових платежів.

3. Оволодіння методикою дослідження господарських процесів з точки зору впливу податкової політики й податкового законодавства на розвиток економіки держави, підприємницьких структур.

4. Розвиток правового та професійного мислення, сучасної правосвідомості студентів у сфері податків і оподаткування.

Дипломна робота являє собою закінчене дослідження, що містить як теоретичний, так і практичний аналіз проблем податкового законодавства й оподаткування і націлене на удосконалювання теорії й практики оподаткування, податкового законодавства.

У процесі виконання дипломної роботи студент повинен продемонструвати:

- високий рівень підготовки по дисциплінам циклів гуманітарної, природничо-наукової та загальноекономічної, професійної та практичної підготовки;

- вміння користуватися вітчизняною та зарубіжною літературою, у тому числі мовою оригіналу, інформаційними системами, нормативними актами, статистичними даними;

- практичні навички аналізу системи оподаткування як у цілому по країні, так і по окремих господарюючих суб'єктах, навички проведення податкових розрахунків, складання звітності;

- здатність критично оцінювати дійсність, робити узагальнення й висновки, знаходити шляхи вирішення проблем.

Весь процес написання і захисту дипломної роботи складається з декількох етапів, основними з яких є:

- ◆ вибір теми роботи і узгодження її з керівником від кафедри;
- ◆ постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- ◆ визначення об'єкта і предмета дослідження;
- ◆ складання плану дипломної роботи;
- ◆ підбір та вивчення інформаційних джерел, які включають фахову спеціалізовану літературу, матеріали фахових періодичних видань, матеріали Internet-ресурсів, законодавчі та нормативні документи (закони України, постанови уряду, нормативні акти міністерств, інших органів виконавчої влади, органів господарського управління та контролю тощо, методичні та інструктивні матеріали, які регламентують діяльність підприємств (установ, організацій);
- ◆ вибір методів (методики) проведення дослідження;
- ◆ опис процесу дослідження;
- ◆ накопичення та попередня обробка практичного матеріалу з теми;
- ◆ узагальнення теоретичного і практичного матеріалу з теми, обговорення і узгодження отриманих результатів з науковим керівником;
- ◆ формулювання висновків і оцінка одержаних результатів;
- ◆ визначення обсягу та змісту графічного матеріалу;
- ◆ оформлення дипломної роботи;
- ◆ отримання відзиву керівника;
- ◆ представлення дипломної роботи на засіданні кафедри з метою визначення можливості допуску її до захисту;
- ◆ отримання зовнішньої рецензії на дипломну роботу;
- ◆ захист дипломної роботи.

2. ПІДГОТОВКА ТА ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

2.1. Вибір теми дипломної роботи

Вибір теми є найвідповідальнішим етапом у роботі студента, оскільки практика доводить, що правильно обрати тему – наполовину забезпечити її успішне виконання. При обранні теми основними критеріями повинні бути актуальність, практична значущість, наявність теоретичної бази, а також можливість зібрання відповідного практичного матеріалу на підприємстві (установі, організації), де студент проходить практику з підготовки дипломної роботи.

Студенту надається право обрати тему дипломної роботи із переліку, запропонованого випускаючою кафедрою аудиту та оподаткування, або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки. Важливо, щоб студент, обираючи тему і починаючи працювати над нею, чітко уявляв її місце в загальній системі організації податкових відносин на Україні, у вирішенні економічних і соціальних завдань, що стоять перед економікою країни.

Випускаюча кафедра аудиту та оподаткування стимулює комплексний підхід студента до вибору теми дипломної роботи, в основі якого лежить взаємозв'язок наукових досліджень, виконаних випускником протягом усього періоду навчання, та відповідність проблемам та практичним інтересам тих підприємств (установ, організацій), які є базою для проходження переддипломної практики та написання дипломної роботи. При виборі теми враховуються такі фактори:

- наукові напрямки, що рекомендуються кафедрою, з урахуванням спеціалізації і актуальності завдань, що виникають у період виконання роботи;
- науковий заділ студента, що утворився в ході виконання курсових робіт, науково-дослідної роботи, написання наукових праць, враховуючи, що підготовка дипломної роботи не є простим повторенням теми курсової роботи, адже вона відрізняється більшою визначеністю, глибиною розкриття проблеми й широтою її охоплення;
- професійні інтереси, обумовлені майбутнім місцем роботи студента;
- рекомендації підприємства (установи, організації) - об'єкта дослідження, підтвержені письмовим замовленням на розробку конкретної теми.

Враховуючи здібності й успішність студента, його наукові нахили, інтереси, базу практики (місце роботи) і характер майбутньої роботи, керівник допомагає зробити вибір основного аспекту роботи - теоретично-історичного, організаційного, практично-прикладного, облікового або аналітичного. Після систематизації й вивчення літературних джерел, матеріалів періодичних видань, нормативно-правових актів, які регламентують основні питання дослідження, слід детальніше попрацювати над планом дипломної роботи, що сприятиме поліпшенню структури роботи й підвищенню якості дослідження.

В додатку А даних методичних вказівок наведено орієнтовну тематику дипломних робіт, яка враховує актуальність і перспективи розвитку економіки країни. До назви дипломної роботи слід додати назву суб'єкта дослідження, на практичних даних якого виконувалася робота: «... на матеріалах *** (назва підприємства (установи, організації))».

В будь-якому випадку слід враховувати, що тема дипломної роботи не повинна бути надто складною, багатогранною, з розглядом значного кола питань, оскільки висвітлення кожного з них може бути поверховим. Вона не може також охоплювати надто вузький напрям, оскільки студенту буде важко зробити обґрунтовані висновки і внести конкретні пропозиції.

Отже, кожна тема з переліку, представленому в додатку А, може бути темою дипломної роботи, але вони потребують уточнення і конкретизації залежно від бази практики, об'єкта дослідження, нахилів і здібностей студента, мети дипломної роботи і замовлень підприємств. Даний перелік є орієнтовним, довідковим рекомендаційним методичним матеріалом для студента.

Узгоджені теми подаються на кафедру для розгляду і затвердження. Зразок заяви студента на затвердження теми дипломної роботи наведений в додатку Б. Після узгодження тем кафедрою аудиту та оподаткування готується наказ, згідно з яким за кожним студентом закріплюється тема дипломної роботи

та науковий керівник. Після затвердження теми студент одержує завдання на виконання дипломної роботи (додаток В) і погоджує з керівником календарний план її виконання. Календарний план повинен включати такі етапи:

1. Збір матеріалів на підприємстві (установі, організації), узагальнення результатів переддипломної практики.
2. Складання бібліографії та вивчення літературних джерел.
3. Написання вступу, основних розділів дипломної роботи, висновків.
4. Остаточне оформлення дипломної роботи.
5. Отримання відзиву керівника та зовнішньої рецензії.
6. Підготовка ілюстративного матеріалу, тез доповіді.
7. захист дипломної роботи.

Порушення строків виконання основних етапів дипломної роботи є підставою для зниження підсумкової оцінки або до недопущення студента до захисту дипломної роботи та перенесення захисту на наступний рік.

2.2. Складання плану дипломної роботи

Кожна дипломна робота має свої відмінні особливості, які впливають із своєрідності теми, об'єкта дослідження, структури роботи, вимог наукового керівника, наявності і повноти джерел інформації, глибини знань студентом основних та спеціальних курсів, навичок і вміння висвітлювати теоретичні і практичні питання. Разом з тим, кожна дипломна робота має бути побудована за загальною схемою, на основі єдиних методичних вказівок, які відображають сучасний рівень вимог до завершальної стадії підготовки бакалавра. Вимоги єдиної методики стосуються форми побудови складових частин, але не їх змісту.

Відповідно до мети і завдань дипломної роботи студент під керівництвом наукового керівника складає план і визначає терміни написання основних розділів і захисту роботи. План має бути логічним. Це означає, що назви розділів обов'язково мають відповідати назві теми, а окремих підрозділів (параграфів) - назві відповідних розділів.

План має бути послідовним і охоплювати всі основні напрями досліджень обраної теми. Назви розділів і підрозділів (параграфів) повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з назвою роботи. Назви розділів і підрозділів повинні розкривати тему дипломної роботи та відповідати їх змісту.

Розміщувати питання плану треба послідовно, без повторень, з логічними переходами від одного розділу до іншого.

Підготовлений самостійно студентом план дипломної роботи дозволяє керівнику скласти уяву про рівень підготовки, ступінь ознайомлення з літературою, логіку і творчий потенціал студента. Керівник дипломної роботи може корегувати складений студентом план, спрямовуючи його на відповідне коло питань, не окреслених в плані, роблячи роботу більш конкретною і цілеспрямованою. Після узгодження плану з керівником складається

календарний план виконання дипломної роботи, в якому зазначається термін виконання окремих розділів і параграфів.

Структура дипломної роботи багато в чому залежить від обраної теми, але, в основному, складається із вступу, трьох розділів, які містять від двох до п'яти підрозділів, висновків до кожного з розділів, загального висновку, списку використаних джерел та додатків. Зразки орієнтовних планів дипломних робіт за напрямками наведено в додатку Д.

2.3. Зміст та структура дипломної роботи, рекомендації по написанню основних її розділів

У процесі написання дипломної роботи всебічно вивчається і узагальнюється діюча практика в сфері податкових відносин, літературні джерела, але при цьому слід робити необхідні посилання на використаний матеріал (не дозволяється переписування матеріалу без посилання на джерела). Це означає, що необхідно не тільки описувати діючу практику і теорію питання, але й бачити їх недоліки та визначати можливі шляхи їх усунення, а для цього необхідно вивчити з усіх боків і в усіх взаємозв'язках те або інше явище таким, яким воно було в минулому, яким є в теперішній час і які перетворення очікуються в майбутньому.

При виконанні роботи звертається увага на виклад матеріалу (граматика, синтаксис, редагування, стиль). Відповідальність за грамотний і чіткий виклад матеріалу повністю покладається на автора роботи. До дипломних робіт ставляться відповідні вимоги щодо оформлення (титульна сторінка, зміст, нумерація сторінок, таблиць, ілюстрацій, бібліографічний список). Оформлення проводиться відповідно до розробленого стандарту.

Особливу увагу у дипломній роботі слід приділити ілюстраціям, графікам, діаграмам і додаткам. Їх кількість і якість свідчить, по-перше, про глибину вивчення студентом теоретичного і практичного матеріалу по обраній темі, по-друге, показує старанність при підборі матеріалів, по-третє, що найважливіше, вони є підтвердженням обґрунтованості висновків і пропозицій.

Важливе значення при написанні дипломної роботи має узгодженість зібраного теоретичного й практичного матеріалу. З цією метою доцільно разом з науковим керівником обговорити результати аналізу зібраного матеріалу, що допоможе студенту сконцентрувати свою увагу на основних проблемах написання дипломної роботи. Узгодження теоретичного й прикладного матеріалу має знайти своє відображення в логіці побудови дипломної роботи та взаємозв'язку окремих розділів з додатками та ілюстраціями.

Оскільки дипломна робота є кваліфікаційною працею, її оцінюють в першу чергу, за рівнем загальної методичної підготовки, що знаходить відображення в її композиції. Традиційно склалася певна композиція дипломної роботи за такими елементами:

Існують типові вимоги до побудови роботи в цілому та її складових

частин. Ці вимоги передбачають таку орієнтовну структуру та обсяги дипломної роботи:

- 1) титульна сторінка (додаток Е);
- 2) завдання до виконання дипломної роботи (додаток В);
- 3) зміст дипломної роботи;
- 4) вступ;
- 5) основна частина, яка складається з чотирьох розділів;
- 6) висновки;
- 7) список використаних джерел;
- 8) додатки.

Титульна сторінка дипломної роботи має містити всі реквізити й підписи, передбачені формою (зразок оформлення наведено у додатку Л).

Завдання до дипломної роботи (додаток В) заповнюється на початку практики, передбаченої для підготовки дипломної роботи. Один примірник підшивається до дипломної роботи.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів, зокрема вступу, розділів, підрозділів, пунктів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Назви розділів і підрозділів повинні дослівно відповідати заголовкам тексту.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подається (за необхідності) окремим списком перед вступом. Терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться, а розшифровка таких, що внесені до переліку, наводиться у тексті при їх першому згадуванні.

Вступ повинен включати такі елементи:

1. *Актуальність обраної теми дипломної роботи.* Обґрунтування актуальності обраної теми є обов'язковою вимогою до будь-якої кваліфікаційної роботи. Для її висвітлення достатньо двох-трьох абзаців, де окреслюють головне – сутність проблемної ситуації. Для з'ясування стану розробки даної теми студент може навести короткий огляд літературних джерел. Огляд літератури за темою демонструє ґрунтовне ознайомлення студента із спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти суттєве, визначати головне у сучасному стані вивчення теми. Матеріали такого огляду треба систематизувати в певному логічному зв'язку і послідовності. В підсумку шляхом критичного аналізу студент повинен обґрунтувати актуальність та доцільність розгляду даної теми дипломної роботи.

2. *Мета дослідження* (у відповідності до теми дипломної роботи). Мета роботи повинна полягати у вирішенні поставленої проблеми шляхом її аналізу та знаходженні закономірностей між явищами, які досліджуються. Мета роботи звичайно тісно переплітається з назвою дипломної роботи і формулюється в загальному вигляді.

3. *Завдання дослідження* (які є складовими мети дослідження та розкриваються у змісті дипломної роботи). Реалізація поставленої мети

дипломної роботи передбачає постановку і розв'язання конкретних завдань. Це звичайно роблять у формі перерахунку певних дій (вивчити ..., встановити..., проаналізувати..., описати..., виявити..., розробити..., узагальнити..., дослідити... тощо). Формулювання завдань дипломної роботи слід робити якомога ретельніше, оскільки опис їх вирішення становитиме зміст розділів роботи.

4. *Об'єкт і предмет дослідження.* Об'єкт – це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Предмет – це те, що міститься в межах об'єкта. Отже, об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове, а в об'єкті виділяється та його частина, котра є предметом дослідження. Необхідно зазначити, на прикладі фактичних матеріалів якого підприємства (установи, організації), здійснюється дослідження даної тематики.

5. *Методи дослідження.* Необхідно зазначити, які саме методи дослідження були використані при підготовці дипломної роботи для досягнення поставленої мети. При написанні дипломної роботи студенти можуть використовувати ряд економіко-математичних, статистичних та загальнонаукових методів досліджень (спостереження, порівняння, експеримент, абстрагування, аналіз і синтез, індукцію і дедукцію, моделювання, ідеалізацію, формалізацію, системний підхід тощо).

6. *Інформаційна база дослідження.* Студент повинен дати стисло характеристику матеріалів, які використовувались при виконанні дипломної роботи. Вихідними даними для написання дипломної роботи виступають Кодекси, Закони України, нормативні акти, наукові, літературні джерела, Internet – ресурси, установчі документи підприємства (установи, організації), на матеріалах якого виконувалась робота, фактичні дані, які характеризують роботу підприємства за останні два - три роки (фінансова, статистична та податкова звітність) та дані, які характеризують об'єкт дослідження.

7. *Структура роботи.* Студент повинен описати перелік структурних елементів дипломної роботи та коротко викласти їх зміст, вказати кількість наведених в роботі таблиць, рисунків, використаних джерел та додатків.

Заголовки наведених вище рубрик не треба виділяти в окремі рядки, досить вирізнити їх курсивом або підкреслити та розмістити в підбір із текстом.

В основній частині повинно міститися чотири розділи. У роботі повинен простежуватися логічний зв'язок між розділами, підрозділами, а також послідовність переходу від однієї частини до іншої.

Кожен розділ слід закінчувати стислими *висновками до розділу*. Висновки повинні логічно завершувати проведені теоретичні та практичні дослідження, забезпечувати зв'язок між розділами та єдність всієї дипломної роботи.

Перший розділ структурно складається з трьох-чотирьох підрозділів, містить теоретичний виклад важливих аспектів проблеми та критичний огляд літературних джерел і нормативних актів.

Перший розділ дипломної роботи носить теоретичний (методологічний)

характер та повинен містити:

1) теоретичне обґрунтування розглянутого питання або проблеми, теоретичний виклад важливих аспектів проблеми, ступінь її вивченості, систематизацію та критичний огляд думок вітчизняних та зарубіжних спеціалістів, критичний огляд літературних джерел і нормативних актів;

2) аналіз правового регулювання досліджуваних проблем в сфері оподаткування, визначення невирішених або проблемних питань вітчизняному та/або міжнародному законодавстві;

3) систематизацію сучасних методичних підходів до розв'язання завдань, визначених темою дипломної роботи, розгляд дискусійних питань.

В даному розділі необхідно:

- визначити сутність проблеми, яка досліджується, основні поняття, які використовуються при дослідженні обраної теми;
- надати характеристику ступеню розробки даної проблеми в літературних джерелах та стан її реалізації на практиці;
- описати нормативно-правову базу дослідження;
- проаналізувати стан та зміст принципів та методів реалізації досліджуваної проблеми на практиці;
- обрати методики проведення аналізу досліджуваного об'єкту у відповідності із темою дипломної роботи;
- вказати, яке місце займає досліджувана проблема в системі оподаткування України;
- вивчити вітчизняний та зарубіжний досвід (як позитивний, так і негативний) вирішення та реалізації досліджуваної проблеми.

На основі літературних джерел повинні бути розкриті такі теоретичні та історичні аспекти теми, наведені основні поняття та визначення, необхідні для розкриття теми, охарактеризована нормативна і законодавча база, проаналізовані зміни в податковому законодавстві за період не менше трьох років, висвітлена історія податку, оподаткування або податкової системи, розглянута законодавча та нормативна база, особливості стягнення конкретного податку. У зв'язку з формуванням податкової системи України в умовах становлення і розвитку ринкової економіки варто також розкрити проблеми й перспективи розвитку оподаткування й податків на Україні. Необхідно показати вплив оподаткування на формування бюджету, економічний розвиток країни, виробництва, процеси нагромадження й споживання.

При викладенні спірних питань слід наводити думки різних авторів з висловленням відношення до них самого автора дипломної роботи. При наявності різних підходів до вирішення проблеми, що містяться в нормативних документах або роботах окремих авторів, бажано навести їх критичний аналіз. Після вивчення теорії питання автор дипломної роботи обґрунтовує свою думку по спірному питанню або погоджується з однією з наявних точок зору, висуваючи при цьому власні аргументи.

Розділ може мати полемічне забарвлення, однак головне його призначення - визначити теоретичні та (або) методичні основи вирішення проблеми, обраної в якості теми дипломної роботи, і розкрити її зміст відповідно до плану.

В кінці першого розділу необхідно сформулювати *висновки*, виходячи із сутності викладеного матеріалу (два-три абзаци). Висновки повинні логічно завершувати проведені теоретичні дослідження та бути конкретними.

В другому розділі висвітлюється характеристика діяльності підприємства (установи, організації) на матеріалах якого виконується дипломна робота, викладаються результати дослідження об'єкту, обраного в якості теми дипломної роботи.

Розділ має бути достатньо насичений фактичною інформацією, що відображає стан об'єкту дослідження за певний період. Написання даного розділу ґрунтується на обробці зібраних студентом під час проходження практики даних щодо діяльності організації за останні два - три роки. Матеріалами для аналізу діяльності підприємства можуть бути бізнес-плани, статистичні дані, матеріали бухгалтерського й податкового обліку, установчі документи та інша службова інформація, досліджена студентом.

Якщо дипломна робота присвячена окремому податку, то в даному розділі наводиться аналіз практики його нарахування і стягнення, динаміки змін податкової бази, розкривається зміст елементів податку на конкретних прикладах, у т.ч. по організації або галузі. Якщо дипломна робота присвячена теоретичним питанням оподаткування, то увага акцентується на висвітленні фактичного процесу формування й принципів побудови національної податкової системи, її методичних основ, практики побудови податкового механізму і його елементів.

В другому розділі може бути три-чотири відносно самостійних підрозділів, які виділяються в залежності від обраної теми, мети та завдань дипломної роботи, а також суб'єкта дослідження.

Особливу увагу слід приділити розкриттю організаційно-економічної характеристики підприємства (установи, організації), матеріали якого виступають основою для написання дипломної роботи.

Підрозділи другого розділу висвітлюють наступні питання:

1. *Історія розвитку підприємства, правова основа та умови його функціонування.* Необхідно проаналізувати зміст установчих документів (статуту, установчого договору між засновниками) та його відповідність діючим законодавчим актам, зокрема, Законам України «Про підприємництво», «Про підприємства в Україні», «Про господарські товариства», Цивільному та Господарському кодексам. Слід описати форму власності підприємства, його організаційно-правову форму, наявність представництв, філій, дочірніх підприємств, розмір статутного фонду, дані про засновників, встановити якими видами діяльності підприємство може займатися у відповідності із статутними документами, наявність виданих патентів, ліцензій, проаналізувати дані про пільгові види діяльності, встановити наявність відкритих розрахункових та валютних рахунків в установах банків.

2. *Організаційна структура підприємства, особливості його діяльності.* Необхідно висвітлити організаційну структуру підприємства, структуру управління (основний штат працівників, функції управлінського апарату тощо),

організацію виробництва та його технологічного процесу, вивчити та проаналізувати номенклатуру продукції (робіт, послуг), що виготовляються (надаються) підприємством. Основну увагу слід приділити висвітленню процесів забезпечення податкових відносин на підприємстві, а саме: охарактеризувати функції та завдання посадової особи або структурного підрозділу, який займається податковим обліком, складанням та подання податкової звітності, проаналізувати взаємозв'язок з іншими структурними підрозділами.

3. Оцінка результатів діяльності та фінансового стану підприємства. Характеризуючи економічні показники діяльності підприємства (установи, організації), слід охопити декілька звітних періодів, як правило три роки. Якщо підприємство працює менше трьох років, то аналіз слід здійснювати в розрізі кварталів кожного року. Основну увагу студент повинен приділити аналізу тих об'єктів, дослідження яких є головною метою написання випускної роботи. Для проведення аналізу використовуються показники фінансової, статистичної звітності, дані фінансово-економічних та технічних структурних підрозділів підприємства.

Оцінку результатів діяльності підприємства доцільно здійснити за наступними напрямками:

- обсяг валової та товарної продукції підприємства;
- обсяг виручки від реалізації продукції (робіт, послуг);
- структура валової, товарної продукції та виручки від реалізації за видами продукції (робіт, послуг) підприємства;
- обсяг та структура обсягів виробництва в натуральних показниках;
- чисельність та структура працівників підприємства;
- обсяг та структура фонду оплати праці;
- рівень середньомісячної заробітної плати;
- рівень собівартості всієї продукції та одиниці;
- рівень продуктивності та фондоозброєності праці.

Показники, які характеризують вказані напрямки діяльності підприємства доцільно згрупувати у вигляді таблиць (для більш наглядного сприйняття матеріалу окремі дані з таблиць можна представити у вигляді графіків, діаграм тощо).

Оцінка фінансового стану підприємства передбачає висвітлення наступних питань:

- аналіз майнового стану підприємства;
- аналіз ліквідності та платоспроможності;
- аналіз фінансової стійкості та структури капіталу;
- аналіз прибутковості та рентабельності підприємства;
- аналіз ділової активності;
- аналіз ринкової активності.

Показники, які розраховуються для оцінки фінансового стану підприємства наводяться у таблицях та підлягають детальній характеристиці.

4. Аналіз податкових платежів та податкового навантаження

В даному підрозділі студент повинен висвітлити такі питання:

- перелік податків, що сплачуються організацією;
- структура податкових платежів, рівень податкового навантаження організації;
- застосування податкових пільг, спеціальних податкових режимів досліджуваним суб'єктом;
- програмне забезпечення в сфері оподаткування, яке застосовується на конкретному підприємстві (установі, організації).

Аналіз податкових платежів повинен здійснюватися з використанням різних методів економічного аналізу, до головних з них відносяться: аналіз динаміки податкових надходжень, аналіз структури податкових надходжень, аналіз співвідношення між різними видами податкових платежів у загальному розмірі їх надходження, пропорційність податкових надходжень, індексний аналіз податкових надходжень, аналіз впливу сезонних коливань на обсяги податкових надходжень, традиційні методи (порівняння, відносні та середні величини, графічні методи, балансовий метод), методи факторного аналізу (метод ланцюгових підставок, метою абсолютних різниць, факторний аналіз динаміки ефекту, факторний аналіз динаміки інтенсивності, факторний аналіз динаміки ефективності, розрахунок коефіцієнту еластичності, аналіз внутрішніх коливань обсягу податкових надходжень до бюджетів, аналіз ефективності структурної політики на основі методів індексного аналізу, аналіз пропорційності стану та розвитку), індексний метод, інтегральний метод, методи стохастичного аналізу, кореляційний аналіз.

В другому розділі дипломних робіт, в яких використовуються інформаційні джерела органів державної податкової служби доцільно виділити такі підрозділи:

1. Організація податкової служби на Україні, її функції та завдання.

В даному підрозділі студент повинен:

- дати стисло характеристику історичного розвитку та становлення державної податкової служби як органу державного фінансового контролю;
- висвітлити основні законодавчі та нормативні документи, які регламентують діяльність органів державної податкової служби та її посадових осіб;
- проаналізувати її структуру, функції, завдання, повноваження;
- охарактеризувати напрямки взаємодії з іншими органами виконавчої влади;
- дати оцінку основних напрямків модернізації діяльності органів державної податкової служби.

2. Організаційна структура, задачі, функції та права конкретного органу державної податкової служби та конкретного відділу (підрозділу), матеріали роботи якого були використані при написанні випускної роботи.

Висвітлюючи ці питання студент повинен:

- вивчити основні функції та компетенцію конкретного органу державної податкової служби та конкретного відділу, в якому студент проходив практику;
- отримати уявлення про типові проблеми оподаткування,

взаємовідносин з платниками податків і зборів, що виявляються й узагальнюються фахівцями податкового органу та конкретного відділу;

- ознайомитися із пропозиціями відповідного органу (відділу) по вдосконалюванню податкового законодавства України;

- ознайомитися з інструкціями, методичними вказівками й іншими нормативними актами з питань, що входять у компетенцію керування.

3. Аналіз роботи конкретного органу державної податкової служби.

В даному підрозділі слід навести інформацію про виконання планових завдань по мобілізації податкових надходжень до бюджетів різних рівнів, по погашенню податкового боргу, про масштаби масово - роз'яснювальної роботи тощо. Аналіз податкових надходжень по конкретному органу державної податкової служби може включати:

- аналіз динаміки податкових нарахувань та надходжень відповідного податку по рівнях бюджетів, у розрізі галузей економіки, видів економічної діяльності, міністерств і відомств, підприємств різних організаційно-правових форм та форм власності;

- виявлення причин зниження (зростання) податкових надходжень;

- аналіз впливу змін у податковому законодавстві на стан податкових надходжень до бюджету;

- аналіз втрат бюджету від дії пільг в оподаткуванні юридичних осіб;

- аналіз та систематизацію причин порушень податкового законодавства, що призводять до втрат бюджету;

- аналіз ефективності запровадження для платників податків податкових пільг.

В кінці другого розділу формуються *висновки* (два-три абзаци), які повинні містити конкретні відомості, отримані в процесі аналізу основних показників діяльності підприємства по всім пунктам аналітичної частини випускної роботи, а також стисло оцінку стану досліджуваної проблеми на підприємстві (установі, організації).

В третьому розділі на основі проаналізованих даних оцінюється метод стягнення податку, реалізація його функцій, можливості і шляхи подальшого удосконалення оподатковування, виявляється його вплив на економіку країни, розробляються пропозиції по удосконаленню оподатковування, пропонуються шляхи вдосконалювання податкової системи або механізму обчислення та стягнення конкретного податку. Даний розділ повинен розкривати (залежно від специфіки теми дослідження):

- виявлені внутрішні резерви удосконалення організації фінансової роботи, покращення фінансового стану конкретного підприємства (установи, організації);

- розроблені шляхи практичного розв'язання виявлених проблем;

- обґрунтування та прогнозу оцінку економічної ефективності реалізації проектного варіанту вирішення проблеми;

- пропозиції щодо удосконалення діючих нормативних та

законодавчих документів, методичних підходів до розв'язання задач.

Характер і зміст заходів, що пропонуються, повинні базуватися на критичному опрацюванні практичного матеріалу об'єкту дослідження, ретельних техніко-економічних розрахунках, наприклад:

1. Рекомендації щодо удосконалення організації обліку платежів, податкових зобов'язань та обліку погашення і списання податкового боргу тощо.

2. Пропозиції щодо застосування додаткових облікових документів з метою підвищення ефективності обліку.

3. Шляхи удосконалення методології та організації обліку (пропозиції щодо внесення змін до діючих нормативних та законодавчих документів з метою усунення протиріч між ними або для підвищення рівня інформативності обліку).

4. Напрямки автоматизації обліку платників податків.

5. Шляхи удосконалення методології та організації аналізу податкових надходжень, які можуть бути корисними для застосування в практичній діяльності різними установами:

- пропозиції щодо запровадження нових методів;
- критична оцінка показників, що використовуються на сучасному етапі, та надання рекомендацій щодо їх удосконалення в установі.

6. Рекомендації щодо організації аналітичної роботи на підприємстві, вихідним продуктом якої є можливість використання аналітичних матеріалів для прийняття управлінських рішень:

- пропозиції щодо організації відповідного підрозділу на підприємстві, який буде виконувати аналітичну роботу;
- визначення порядку проведення аналітичної роботи, її методики;
- розробка методів взаємовідносин даного підрозділу з іншими відділами установи тощо.

7. Напрямки автоматизації аналізу податкових надходжень

- порівняльна оцінка існуючих систем та пропозиції щодо вибору найбільш доцільної;
- розробка власних елементів програмного забезпечення вирішення окремих питань тощо.

8. Форми реалізації результатів податкової перевірки нарахування та сплати певного податку (збору та обов'язкового платежу) та контроль їх виконання:

- оцінка процесу розгляду спірних рішень;
- розробка заходів щодо стягнення сум фінансових санкцій;
- оцінка ефективності взаємодії з податковою міліцією, правоохоронними органами та іншими контролюючими органами;
- оцінка ефективності податкових перевірок тощо.

9. Оцінка ефективності діючої системи нарахування та сплати певного податку (збору та обов'язкового платежу) та напрямки її удосконалення:

- пропозиції щодо удосконалення податкового законодавства з метою усунення протиріч між різними законодавчими документами та підвищення їх

ефективності;

- пропозиції щодо створення системи та методів податкового планування на підприємствах;
- розробка методів оптимізації оподаткування на підприємстві;
- оцінка альтернативних систем оподаткування та запропонування оптимальної для конкретного підприємства або розробка методів здійснення такої оцінки тощо.

10. Напрями модернізації податкової служби з метою підвищення ефективності контролю за справлянням податків (зборів та обов'язкових платежів):

- пропозиції щодо удосконалення податкового законодавства у відношенні до прав, обов'язків та функцій державної податкової служби;
- пропозиції щодо зміни структури податкової служби, запровадження нових інформаційних систем тощо.

11. Напрямки удосконалення прогнозування бюджетних надходжень за рахунок податків (зборів, обов'язкових платежів):

- пропозиції щодо удосконалення методів та прийомів економічного аналізу в сфері оподаткування;
- рекомендації щодо удосконалення аналізу надходжень податків та втрат бюджетів від запровадження пільгових режимів оподаткування;
- рекомендації щодо запровадження спеціальних методів та прийомів для прогнозу бюджетних надходжень від податків (зборів, обов'язкових платежів) тощо

12. Шляхи удосконалення методології та організації контролю (податкового, контроль-ревізійного) певного об'єкту:

- пропозиції щодо впровадження нових або удосконалення діючих способів перевірки документів та способів ревізійного дослідження господарських операцій;
- пропозиції щодо удосконалення методів виявлення ухилення від оподаткування;
- пропозиції щодо застосування електронних систем тестування діяльності платників податків;
- пропозиції щодо підвищення ефективності організації проведення інвентаризацій тощо.

13. Напрямки автоматизації контролю обраного об'єкту або удосконалення управлінських інформаційних систем, які використовуються для ведення контролю:

- порівняльна оцінка існуючих систем та пропозиції щодо вибору найбільш доцільної;
- розробка власних елементів програмного забезпечення вирішення окремих питань податкового контролю та ревізії тощо.

Обґрунтовані студентом висновки, запропоновані шляхи вирішення питань оподаткування повинні базуватися на конкретних матеріалах і прикладах, на фінансовій і статистичній звітності, ілюструватися аналітичними таблицями, розрахунками, графіками, діаграмами.

Особливу увагу слід приділити обґрунтуванню причин, що спонукали автора до розробки пропозицій по удосконаленню існуючих норм податкового законодавства, механізму обчислення і стягнення податку, податкової системи. Крім того, у роботі повинні бути висвітлені прогностичні наслідки впровадження розроблених у дипломній роботі пропозицій для практики оподаткування, формування податкової бази, економічного становища платника податків і для економічного та соціального розвитку держави.

Висновки до третього розділу дипломної роботи повинні містити узагальнені пропозиції та рекомендації, визначені студентом.

В четвертому розділі висвітлюються результати дослідження стану організації охорони праці на підприємстві, в установі, організації.

У **загальних висновках** викладаються найбільш важливі теоретичні та практичні результати, одержані в процесі підготовки дипломної роботи, характеризується ступінь розкриття теми дослідження, досягнення мети та вирішення поставлених завдань.

Висновки повинні бути лаконічними та в той же час відображати зміст дипломної роботи. Теоретичні та практичні висновки, пропозиції та рекомендації, які були зроблені в процесі дипломного дослідження, повинні бути узагальнені в стислій та чіткій формі, яка б давала уявлення про зміст, значення, обґрунтованість та ефективність розробок, зокрема про рівень теоретичної та методологічної розробки проблеми, що вивчається, в спеціалізованій фаховій літературі, висновки з аналітичної частини роботи, пропозиції та рекомендації щодо удосконалення діючих теоретичних та методичних розробок, практики.

Висновки пишуться у вигляді тез (по пунктах), вони повинні відбивати основні положення по теорії, аналізу та напрямкам удосконалення (розвитку) об'єкта дослідження, не торкаючись тих аспектів, які не розкривалися автором в основній частині дипломної роботи. Висновки повинні бути написані на більш високому рівні узагальненості у порівнянні з основною частиною дипломної роботи. Всі висновки формулюються чітко й стисло в логічній послідовності, кожний висновок повинен мати свій порядковий номер і оформлятися з нового рядка.

Список використаних джерел містить відомості про всі використані літературні та електронні джерела інформації в процесі виконання дипломної роботи.

Додатки містять матеріали допоміжного характеру – таблиці, блок-схеми, дослідницькі анкети, установчі документи, первинні документи, облікові реєстри, форми звітності досліджуваного підприємства, аудиторські висновки, звіти тощо.

Чіткий та логічний виклад матеріалу – важлива складова процесу виконання дипломної роботи. При написанні кожного розділу та підрозділу повинна бути поставлена конкретна ціль, а автору необхідно слідкувати за тим, аби виклад матеріалу точно відповідав цілі та назві розділу (підрозділу).

Якісними характеристиками, які визначають культуру наукового мовлення, є точність, ясність, стислість тощо. Для наукового тексту характерною є змістовна закінченість, цілісність та зв'язаність. Важливим засобом висловлення логічних зв'язків є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби (слова, словосполучення), які вказують:

— на послідовний розвиток думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, перейдемо до розгляду, отже та ін.),

— на суперечливі відносини (проте, тимчасом, але, у той час як, тим не менш, аж ніяк, поряд з, на відміну від та ін.),

— на причинно-наслідкові відносини (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього, крім того, до того ж, як показав аналіз, на підставі отриманих даних, звідси випливає, що, завдяки тому, що, між тим як, замість того, щоб, з огляду на те, що, зважаючи на те, що, після того, в той час, як, у зв'язку з, відповідно до та ін.),

— на перехід від однієї думки до іншої (раніше ніж перейти до, звернемося до, розглянемо, зупинимося на, розглянувши, перейдемо до, необхідно зупинитися на, необхідно розглянути та ін.),

— на підсумок, узагальнення, висновки (отже, у результаті, як висновок, на закінчення зазначимо, все сказане дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, слід сказати).

Стиль письмової наукової мови – це безособистісний монолог, тому виклад матеріалу зазвичай ведеться від третьої особи, займенники «я», «ми» не використовуються, оскільки увага зосереджується на змісті та логічній послідовності матеріалу, а не на суб'єкті.

Слід уникати висловів «в цьому році», «в попередньому році», необхідно чітко вказувати місяць, рік, якщо це необхідно для адекватного сприйняття поданого матеріалу.

Не слід перенасичувати текст спеціальними термінами та скороченням, які ускладнюють сприйняття поданого матеріалу.

Дипломна робота (або її окремі розділи), в яких викладається матеріал підручників, навчальних посібників, монографій, законодавчих та нормативних документів, не допускається до захисту та повертається студентові на доопрацювання.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

3.1. Загальні вимоги до оформлення дипломної роботи

Обсяг дипломної роботи – 110-130 сторінок формату А-4 друкованого тексту (без урахування додатків та списку використаних джерел).

Приблизний обсяг структурних складових друкованого варіанту:

Вступ – 3-4 стор.

Перший розділ – 30-35 стор.

Другий розділ – 30-35 стор.

Третій розділ – 30-35 стор.

Четвертий розділ – 10-15 стор.

Висновки – 3-4 стор.

Перед захистом дипломна робота має бути зброшурована у твердих палітурках і містити в наступній послідовності титульну сторінку, завдання, зміст, текстову (основну) частину, список використаних джерел, додатки. Окремо до дипломної роботи додаються відзив керівника дипломної роботи і зовнішня рецензія.

Дипломна робота має бути надрукована на принтері комп'ютера (шрифт Times New Roman, розмір 14, інтервал 1,5) на аркушах паперу формату А4 (210*297 мм). Слід уникати слів, указаних *курсивом* та **напівжирним** шрифтом. Дозволяється для подання таблиць та ілюстрацій використати папір формату А3.

Текст дипломної роботи друкують, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 25-30 мм, правий – 10 мм, верхній та нижній – 20 мм.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, виявлені в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбовуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту малюнка). Допускається не більше ніж два виправлення на одній сторінці.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1», «РОЗДІЛ 2», «РОЗДІЛ 3», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великим літерами симетрично до тексту.

Кожну структурну частину дипломної роботи починають з нової сторінки.

Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не проставляють. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами, крім першої великої, з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці, таким чином надрукованого заголовку, ставиться крапка.

Приклад оформлення заголовків розділу та підрозділу:

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ЗАКОНОДАВЧІ ВИМОГИ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

1.1. Економічна сутність та роль податку на додану вартість

Підрозділи, висновки до розділів, пункти та підпункти в межах конкретного розділу починати з нової сторінки не треба.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати двом інтервалам.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. Титульний аркуш, завдання, зміст і першу сторінку вступу не нумерують, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці, враховуючи у загальну нумерацію всі попередні аркуші.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка пишуть заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім, у тому ж рядку, йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують за тим же принципом, що і підрозділ, наприклад: «1.2.2.»

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації повинен складатись з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка (*наприклад*: Рис. 1.2.). Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні записи розміщують послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації (схеми, графіки, малюнки) необхідно подавати в дипломній роботі після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься в її назві. У тому місці, де викладається тема, пов'язана із ілюстрацією, і де треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках «(рис. 3.1.)» або вислів: «...як це видно з рис. 3.1», або «... як це показано на рис. 3.1».

Приклад оформлення рисунку у вигляді схеми:

Податковий аналіз виконує функції, до найважливіших з яких відносяться (рис. 3.2):

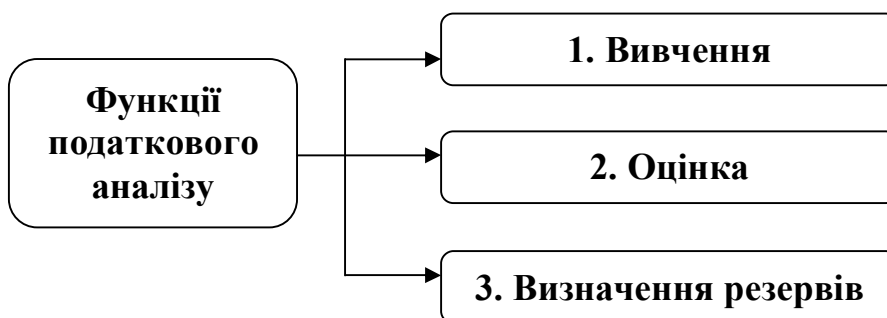

Рис. 3.2 Функції податкового аналізу підприємства

Приклад оформлення рисунку у вигляді графіку та діаграми:

Розраховані сезонні хвилі представлені на рис. 3.6.

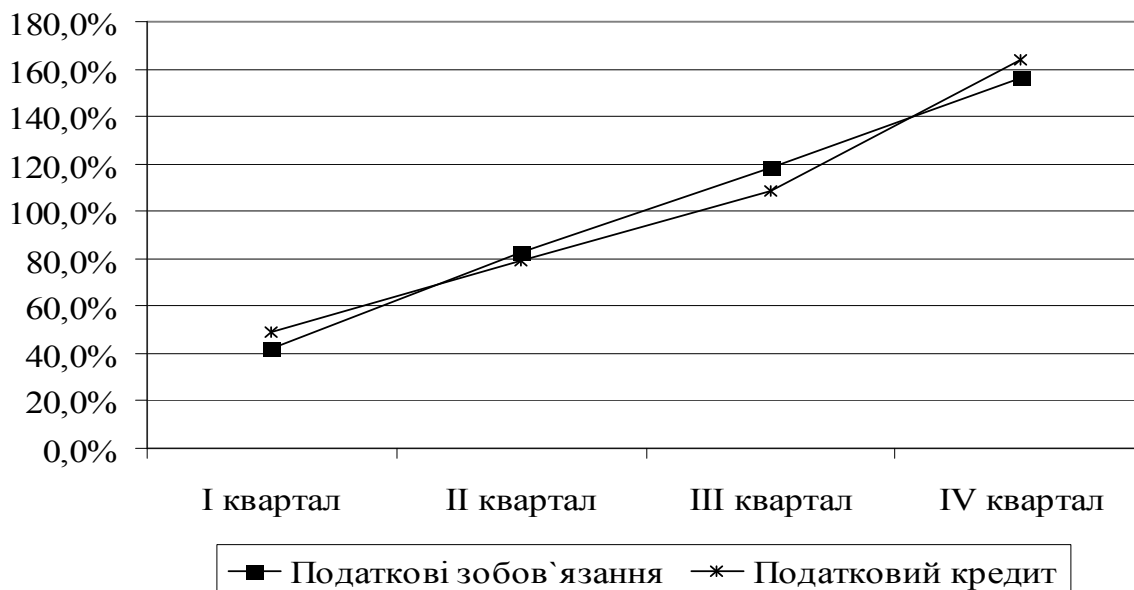

Рис. 3.6. Індекс сезонності по кварталам податкових зобов'язань та податкового кредиту по ПДВ, сформованих на ВАТ «Альфа» в 2013 році

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатись із номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Кожна таблиця повинна мати назву, котру розміщують над нею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють. При переносі частини таблиці на інший аркуш, в його верхньому правому куті пишуть: «Продовження табл. (вказується номер таблиці)», а назву не вміщують.

Таблиці розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного боку дипломної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну над одною в межах тієї самої сторінки. Якщо рядки чи графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку для кожної частини таблиці повторюють заголовки граф, в другому заголовки рядків. Якщо заголовки граф є громіздкими, їх можна не повторювати. У такому разі пронумеровують графи і переносять їх нумерацію на наступну сторінку.

На всі таблиці дипломної роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово таблиця пишуть скорочено, наприклад: «... в табл. 1.2.», або «...»

дані наведені в табл. 1.2. дають змогу зробити висновок, що...», або «... як видно із табл. 1.2...».

Приклад оформлення таблиці.

Таблиця 3.1

Аналіз виконання плану по доходам місцевих бюджетів по ... району

Показник	Планові показники, грн.	Виконано, всього (грн.)	Відхилення факту від плану, грн.	Виконання планових показників, %
Обсяг доходів загального фонду місцевих бюджетів по ... району	38133186	37438300	-694886	98,2%
в тому числі обсяг податкових надходжень	6367202	6842289	475087,4	107,5%
Обсяг доходів спеціального фонду місцевих бюджетів по ... району	1204062	1624261	420198,9	134,9%
в тому числі обсяг податкових надходжень	128472,4	138573,1	10100,69	107,9%
Загальний обсяг доходів місцевих бюджетів по ... району	39337248	39062561	-274687	99,3%
в тому числі обсяг податкових надходжень	6495674	6980862	485188,1	107,5%

Формули в дипломній роботі нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери пишуть біля правого берега аркуша в одному рядку з відповідною формулою у круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Нижче, під формулою, дається пояснення значень використаних у формулі символів в послідовності, у якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

$$V_p = \frac{OB}{Ch}, \quad (3.1)$$

де V_p – середньорічний виробіток одного робітника;

OB – обсяг виробництва;

Ch – середньооблікова чисельність робітників.

У формулі мають використовуватись букви лише одного алфавіту (українського, російського, латинського тощо). Не допускається використання букв різних алфавітів.

Примітки до тексту, таблиць та ілюстрацій, в яких вказуються довідкові і пояснювальні дані нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку.

Наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Матеріал дипломної роботи треба викладати коротко, уникати повторів і відхилень від теми, не робити довгі розрахунки.

Термінологія і визначення показників мають бути єдиними і відповідати стандартам, а при їх відсутності - загальноприйнятим правилам у науковій літературі.

Скорочення слів, як правило, не допускається, за винятком загальновідомих абревіатур.

При використанні специфічних абревіатур, зумовлених темою дипломної роботи, треба спочатку написати слово або групу слів повністю, а в дужках подати абревіатуру, яка далі застосовуватиметься.

3.2. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

1. Текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

2. Цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекозень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекознення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на

початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

3. Кожна цитата супроводжується посиланням на джерело;

4. При непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і робити відповідні посилання на джерело.

Посилання в тексті дипломної роботи на джерела роблять згідно з їх переліком у квадратних дужках, наприклад, «... у працях [1-7]», «... [7, с.98]». Посилання на літературу варто оформляти у такий спосіб: писати [1, 2, 4], а не [1,2,4]; писати [1, 2], а не [1-2]; писати [1–3], а не [1, 2, 3].

Допускається наводити посилання у виносках, при цьому його оформлення має відповідати бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера.

Приклад:

Цитата в тексті: «Податкова пільга – це регламентоване податковим законодавством відхилення від нормативних вимог оподаткування, що дозволяє окремим категоріям платників отримати переваги, спрямовані на зменшення податкового тягаря» [22, с. 49]¹⁾.

Відповідний опис у переліку посилань:

22. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. / А. М. Соколовська. – К.: 2010. – 326 с.

Відповідне подання виноска в кінці аркуша:

---

¹⁾ [22] Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. / А. М. Соколовська. – К.: 2010. – С. 49

3.3. Порядок оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Такий список - одна із суттєвих частин дипломної роботи, що віддзеркалює самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження.

Джерела можна розміщувати одним із таким способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

Бібліографічний опис джерел складають згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» (табл. 1).

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: один автор	Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. / А. М. Соколовська. – К.: 2010. – 326 с.
два автори	Мочерний С.В. Економічна теорія: Підручник. / С. В. Мочерний, М.В. Довбенко – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 856 с. (Альма – матер)
три автори	Грачева Е.Ю. Финансовый контроль: Учеб. пособие / Грачева Е.Ю., Толстопятенко Г.П., Рыжкова Е.А. – М.: Издательский дом «Камерон», 2004. – 272 с.
чотири автори	Фінансовий аналіз: [навч. посібн.] / О.А. Магопєць, І.Г. Давидов, А.І. Сорокіна, Н.Ю. Головченко. – Кіровоград: ТОВ «КОД», 2009. – 280 с.
п'ять і більше авторів	Система оподаткування та її інформаційно-облікове забезпечення : навч. посіб. / [П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, О. М. Десятнюк та ін.]. – К. : Професіонал, 2005. – 736 с.
Без автора	Бухгалтерський облік. Хрестоматія [Текст] : збірник систематизованого законодавства / укл. І.О. Назарбаєва, Н.М. Тарасова; засн. ПрАТ “Бліц-Інформ”. Вид. 5-е, перероб. – К. : Бліц-Інформ, 2012. – Вип. 1. – 192 с.
Багатотомний документ	Економічна енциклопедія : У 3 т. Т.1 : А (абандон) – К (концентрація виробництва) / Ред. кол. : С.В.Мочерний (відп.ред.), Б.Д. Гаврилишин, О.А.Устенко та ін.). – К. ; Тернопіль : Вид.центр «Академія»: Академія народного господарства, 2000. – 863 с.
Матеріали наукових конференцій	Тенденції та перспективи розвитку податкової системи України : наук.-практ. конф., 19 верес. 2008 р. : тези доп. – Ірпінь, 2008. – 250 с.
Збірки наукових праць	Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки, вип. 16 ч. II. – Кіровоград: КНТУ, 2009. – 352 с.
Словники	Тимошенко З.І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З.І. Тимошенко, О.І. Тимошенко. – К.: Європ. ун-т, 2007. – 57 с. Философский словарь / Под ред. И.Т.Фролова. – 5-е изд. – М. : Политиздат, 1987. – 590 с.
Дисертації	Десятнюк О.М. Діалектика ризиковості розбудови податкової системи України : дис. ... доктора екон. наук : 08.00.08 / Оксана Миронівна Десятнюк. – Тернопіль, 2010.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	– 425 с.
Автореферат дисертації	Десятнюк О.М. Діалектика ризиковості розбудови податкової системи України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Оксана Миронівна Десятнюк ; Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль, 2010. – 34 с.
Частина книги, періодичного, продовжуваного видання	<p>Кисельова О. Концептуальні засади реформування податку та прибуток / О. Кисельова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 2. – С. 36-43.</p> <p>Шалімова Н.С. Концептуальні засади формування інформаційного середовища в процесі адміністрування податку з доходів фізичних осіб / Н.С. Шалімова, О.А. Магопець // Стратегічні пріоритети. – Науково-аналітичний щоквартальний збірник НІСД – 2007. - №1(2). – С. 113 – 119</p> <p>Кустова М.В. К вопросу о финансовой основе оказания публичных услуг / М. В. Кустова // Публичные услуги: правовое регулирование (российский и зарубежный опыт): сборник / под общ. ред. Е.В. Гриценко, Н.А. Шевелевой. М.: Волтерс Клувер, 2007. – С.220-236.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>Податковий кодекс України / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2010. – 510 с.</p> <p>Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 26 грудня 2005 року №375 «Про затвердження національних класифікаторів, зміни до державного класифікатора та скасування чинності державних класифікаторів» // Справочник кадровика. – 2006. - №04. – С.9-26.</p>
Електронні ресурси	<p>Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.zakon.rada.gov.ua.</p> <p>Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року №2664-III (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14</p> <p>Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 року №3480-IV (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15</p>

3.4. Правила оформлення додатків

З метою вивільнення дипломної роботи від великої кількості одноманітних документів та для повноти її сприйняття допоміжний матеріал слід оформити у вигляді додатків.

До складу додатків, як правило, включають:

- фактичний матеріал досліджуваного підприємства (установи, організації);
- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- інструкції і методики;
- опис алгоритмів і програм розв'язання задач;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Кожен з додатків починають з нової сторінки. Їм дають заголовки, надруковані малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток.

Наприклад:

Додаток А

Схема організаційної структури ПАТ «Альфа»

Додатки слід позначати послідовно великим літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад, додаток А, додаток Б і т.д. Єдиний додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка за потреби може бути поділений на розділи і підрозділи, пронумеровані у межах кожного додатка: перед кожним номером ставлять позначення додатка (літери) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – підрозділ 3.1. додатку В.

Ілюстрації, таблиці і формули, розміщені в додатках, якщо їх декілька в одному додатку, нумерують у межах кожного додатка, наприклад, рис. Д. 1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д, формула (А.1) – перша формула додатку А.

Не слід одноманітні документи оформлювати як різні додатки. Їх слід оформити як єдиний додаток з розбивкою на відповідні складові.

Наприклад:

Додаток Б

Структура податкових платежів підприємства в 2010-2012 рр.

Рис. Б.1 Структура податкових платежів в 2010 році

Рис. Б.2 Структура податкових платежів в 2011 році

Рис. Б.3 Структура податкових платежів в 2012 році

Додаток В
Фінансова звітність підприємства за 2012 рік

- В.1 Баланс підприємства
- В.2 Звіт про фінансові результати
- В.3 Звіт про власний капітал
- В.4 Звіт про рух грошових коштів
- В.5 Примітки до річної фінансової звітності

Додаток Д

Податкові декларації екологічного податку за 2012 рік

- Д.1 Податкова декларація екологічного податку за 1 квартал 2012 року
- Д.2 Податкова декларація екологічного податку за 2 квартал 2012 року
- Д.3 Податкова декларація екологічного податку за 3 квартал 2012 року
- Д.4 Податкова декларація екологічного податку за 4 квартал 2012 року

Узагальнюючи вимоги та рекомендації щодо оформлення дипломної роботи, необхідно підкреслити, що робота має бути добре вичитана, не містити граматичних та орфографічних помилок. Основний текст має бути вирівняний по ширині. Слід уникати:

- пропусків (“пробілів”) перед комами та крапками у тексті;
- розрідженого або списненого тексту (див. параметри у меню „Формат”/”Шрифт”/”Інтервал” MS Word), які з’являються, як правило, після сканування текстів на сканері з розпізнаванням;
- використання тире „—” (чи „-”) замість дефісу „-”, і навпаки, причому, слід пам’ятати, що до та після „тире” слід ставити пробіл;
- слів „я” та „ми”;

Після завершення написання дипломної роботи бажано здійснити перевірку (з відповідним виправленням) за таким алгоритмом:

1. Перевірити, чи на усі пронумеровані у роботі рисунки, таблиці та формули є посилання в тексті.
2. Перевірити, чи усі рисунки, таблиці та формули пронумеровані підряд у межах кожного розділу.
3. Перевірити, чи на усі джерела у списку використаних джерел у роботі є посилання.
4. Перевірити, чи є коректною нумерація додатків та використані символи для їх номерів.
5. Перевірити, чи на усі додатки є посилання у тексті.
6. Перевірити, чи усі заголовки „не відриваються” від тексту, що йде далі.
7. Зверстати текст, щоб кожен підпис до рисунку „не відривався” від самого рисунку та те саме виконувалось щодо таблиць. При цьому, не повинно бути великих вільних місць в кінці сторінок. У крайньому випадку, варто змінити розмір якогось рисунку чи дописати ще якесь речення чи ін.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

4.1. Порядок допуску студента до захисту дипломної роботи

На завершальному етапі виконання дипломної роботи студент зобов'язаний представити керівникові для оцінювання чорновий варіант роботи.

Керівник ознайомлюється з рукописом роботи, робить зауваження, рекомендації щодо її структури, послідовності висвітлення окремих питань, методики розрахунків, повноти розкриття теми тощо. При ознайомленні з рукописом керівник перевіряє точність виконаних розрахунків, правильність вибраних і застосованих методик, об'єктивність висновків та пропозицій. Однак за об'єктивність вихідних даних і правильність усіх розрахунків відповідальність покладається на автора дипломної роботи.

Якщо зміст поданого рукопису не відповідає темі роботи, він повертається на доопрацювання або повторне виконання. При цьому керівник повинен вказати на конкретні недоліки рукопису, рекомендувати літературні джерела, матеріали з підприємства, які необхідно додатково залучити для правильного і повного висвітлення змісту досліджуваного явища. При часткових зауваженнях рукопис не переписується, а виконуються доповнення, виправлення або ж переробляються окремі сторінки, розділи, розрахунки, рисунки і т. ін.

При перевірці остаточного варіанту рукопису дипломної роботи керівник робить зауваження редакційного характеру, контролюючи грамотність написання роботи, правильність оформлення таблиць, графіків, схем, рисунків, діаграм, списку використаної літератури тощо згідно визначених вимог.

Завершена і відповідним чином оформлена дипломна робота, підписана студентом подається керівнику.

Науковий керівник дає розгорнутий письмовий *відзив* обсягом 2-4 стор. (додаток Ж). У відзиві дипломна робота оцінюється за такими основними критеріями: актуальність теми дослідження, відповідність структури та змісту роботи, ступінь виконання поставлених при написанні дипломної роботи мети та завдань, ступінь володіння науковими методами пізнання, методами економічних та статистичних досліджень, вміння аналізувати статистичні дані, ступінь охоплення дослідженням даних первинного, аналітичного, синтетичного обліку, звітності тощо, відповідність наведених в дипломній роботі даних додаткам, логічність та послідовність викладу матеріалу дослідження, аргументованість тверджень у висновках, відсутність повторів другорядних моментів, вміння виділяти головне та узагальнювати зібраний матеріал, ступінь використання фахової економічної літератури, нормативних та законодавчих документів, наявність в роботі цитування використаної літератури, наявність графічного та табличного матеріалу, додатків, їх доречність, відповідність вимогам щодо оформлення дипломної роботи (шрифт, оформлення таблиць, рисунків, списку використаних джерел). Завершується відзив керівника висновком про можливість допуску дипломної роботи до захисту та рекомендовану оцінку. Науковий керівник має право рекомендувати дипломну

роботу до участі в конкурсі дипломних робіт, а студента до продовження навчання в магістратурі, про що має бути зазначено у відзиві.

Дипломні роботи спеціалістів розглядаються на засіданні кафедри аудиту та оподаткування. По кожному студенту представляються такі документи:

- дипломна робота;
- відзив наукового керівника;
- при наявності - матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаної роботи – друковані статті, тези, методичні розробки тощо.

На засідання кафедри виносяться рішення про можливість допуску дипломної роботи до захисту та можливість присудження кожному конкретному студенту освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування». За результатами засідання готується відповідний протокол.

Допущена до захисту робота реєструється на кафедрі, а потім передається рецензенту. Рецензування дипломних робіт на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування» доручається висококваліфікованим спеціалістам виробничих, наукових і проектних організацій, державних установ, працівникам і викладачам вищих навчальних закладів, які не працюють у даному навчальному закладі. Список рецензентів дипломних робіт готується на кафедрі аудиту та оподаткування та затверджується деканом факультету та ректором (першим проректором).

Зовнішня рецензія (додаток 3) має бути надрукована чи написана власноручно рецензентом (обсяг 2-3 с.), підписана ним і завірена печаткою установи чи організації, де працює рецензент.

В рецензії дається характеристика таких питань: актуальність теми, відповідність структури роботи та змісту розділів, повнота та правильність викладення питань з досліджуваної проблеми, відповідність положень дипломної роботи діючим законодавчим та нормативним документам, рівень теоретичної підготовки випускника, його здатність до самостійного розв'язання практичних завдань тощо. Рецензент повинен відмітити позитивні сторони дипломної роботи, звернути увагу на самостійні цікаві рішення студента, практичну значимість пропозицій та доцільність їх практичного впровадження, оцінити оформлення дипломної роботи, чітко висвітлити недоліки або спірні положення представленої роботи. В заключній частині рецензії в обов'язковому порядку дається загальна оцінка дипломної роботи відповідно до п'ятибальної шкали оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та висновок про можливість її допуску до захисту.

Рецензія подається на випускаючу кафедру не пізніше ніж за три дні до офіційного захисту на засіданні державної екзаменаційної комісії. Негативна рецензія не є підставою для відхилення дипломної роботи та її захисту.

Дипломна робота підписується:

- студентом (на титульному листі та на завданні);
- науковим керівником (на титульному листі та на завданні);
- завідуючим кафедрою (на титульному листі та на завданні);

– рецензентом (на титульному листі).

У процесі підготовки до захисту дипломної роботи студент повинен ознайомитись з відзивом наукового керівника і зовнішньою рецензією, продумати відповіді на зроблені зауваження і підготувати тези доповіді.

При підготовці тез доповіді необхідно враховувати, що вони повинні містити не просто викладення змісту роботи, а доведення результатів своїх досліджень та обґрунтування зроблених висновків.

При підготовці дипломної роботи до захисту важливе значення слід приділити ілюстративному матеріалу (рисункам, таблицям, графікам, діаграмам тощо), який повинен висвітлювати основні положення теоретичної, аналітичної та спеціальної частин роботи. Кількість ілюстративного матеріалу може коливатися у межах від чотирьох до шести. Слід пам'ятати, що ілюстративний матеріал має бути тісно пов'язаний з текстом дипломної роботи. Цей зв'язок забезпечується наявністю в тексті роботи таких самих схем, таблиць, рисунків та посилань на них. Не допускається наведення ілюстративного матеріалу, який не має прямого відношення до теми дипломної роботи.

Ілюстративний матеріал повинен мати титульну сторінку з назвою теми дипломної роботи, прізвищами та підписами студента і керівника роботи. Зразок титульного листа ілюстративного матеріалу наведений в додатку К.

Недоцільно наводити в ілюстративному матеріалі типові форми документів, звітності, класифікаційні схеми, якщо автор не вносить пропозицій щодо їх удосконалення.

Ілюстративний матеріал повинен допомогти студенту логічно правильно побудувати свою доповідь в процесі захисту дипломної роботи

Тези доповіді й ілюстративний матеріал обов'язково узгоджується з керівником.

4.2. Організація захисту дипломної роботи

Захист дипломної роботи проводиться публічно в терміни, визначені наказом по університету, на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії. Захист дипломних робіт здійснюється як безпосередньо в університеті, так і на підприємствах, установах та організаціях, для яких тематика дипломних робіт, поданих для захисту, становить науково-теоретичну або практичну зацікавленість.

Державна екзаменаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку випускників, вирішує питання про присвоєння їм освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування».

Для захисту представляються такі документи:

- дипломна робота;
- відзив наукового керівника;
- зовнішня рецензія;
- при наявності - матеріали, що характеризують наукову і практичну

цінність виконаної роботи – друковані статті, тези, методичні розробки тощо;

- подання голові ДЕК щодо захисту дипломного проекту (роботи), у якому містяться довідка про успішність, висновок керівника, висновок кафедри;

- навчальна карта студента.

Метою захисту дипломних робіт є визначення рівня знань випускника з певної проблеми, ступінь оволодіння теоретичними та практичними питаннями з теми дослідження а також рівень підготовленості студента у цілому.

Захист роботи проводиться кожним студентом індивідуально перед членами державної екзаменаційної комісії, при безпосередній участі керівника. На захисті студент повинен продемонструвати не тільки знання своєї теми дипломної роботи, але і ступінь оволодіння науковим методом мислення, логічним і статистичним аналізом досліджуваних проблем, здатність до самостійного розв'язання практичних проблем, уміння чітко і ясно висловлювати свої думки та висновки.

Під час захисту дипломної роботи студент повинен зробити коротку доповідь (до 10 хв.) з викладенням основного змісту роботи (актуальності теми, характеристики базового підприємства, стану досліджуваної проблеми тощо). Задачею державної екзаменаційної комісії є виявлення рівня підготовленості студента до професійної діяльності та прийняття рішення про те, чи можна дипломнику видати диплом спеціаліста з оподаткування, тому задачею самого дипломника є не розповідь про те, як працювало підприємство або функціонували інші об'єкти дослідження, а висвітлення того, що зроблено ним самим при дослідженні певної проблеми.

В доповіді доцільно акцентувати увагу на таких питаннях: що зроблено особисто дипломником, якими методами він користувався при дослідженні певної проблеми та чим було зумовлено вибір напрямків дослідження, які нові результати були отримані та які висновки були зроблені в ході дослідження. Орієнтовна структура доповіді наведена в додатку Л. Представлена загальна схема доповіді конкретизується дипломником разом з науковим керівником. Під час доповіді слід вчасно посилатися на ілюстративний матеріал, коротко пояснюючи його зміст та акцентуючи на ньому увагу комісії. В процесі захисту роботи студент повинен вільно володіти матеріалом, доводячи основні результати свого дослідження до присутніх, не читаючи написаного тексту доповіді.

Після закінчення доповіді студента, члени державної екзаменаційної комісії, які приймають захист дипломної роботи, ставлять запитання за проблематикою дослідження, на які слід давати короткі, але вичерпні відповіді. У відповідях слід оперувати фактами та практичними даними, отриманими в результаті виконання дипломної роботи.

Питання членів ДЕК можуть бути спрямовані:

- на виявлення загального рівня теоретичних знань студента з проблематики роботи;

- на виявлення рівня системного мислення студента, його здатності бачити взаємозв'язки між явищами;

- на перевірку обґрунтованості розрахунків, власних висновків студента.

Доповідь та відповіді на питання дозволяють членам ДЕК зробити висновок про рівень його теоретичної та практичної підготовки, вміння публічно виступати та аргументовано відстоювати власну точку зору.

Потім секретар ДЕК оголошує основні положення та висновки, які містяться в рецензіях та відзиві на дипломну роботу, при необхідності може бути надано слово науковому керівнику. Студент відповідає на зауваження, висловлені рецензентом та науковим керівником, погоджуючись з ними або надаючи обґрунтовані відповіді, після чого захист вважається завершеним.

Після закінчення публічного захисту всіма студентами, члени комісії проводять закрите обговорення, та визначають підсумкову оцінку за результатами проведеного захисту, яка оголошується після оформлення протоколу засідання Державної екзаменаційної комісії. Державна екзаменаційна комісія також приймає рішення про рекомендації щодо впровадження або публікації результатів дослідження, продовження навчання в аспірантурі, участі в конкурсах дипломних робіт тощо.

4.3. Оцінювання дипломної роботи та результатів її захисту

Підсумкова оцінка формується на основі відзиву керівника дипломної роботи, зовнішньої рецензії, доповіді студента, якості ілюстративного матеріалу і його відповідей на поставлені запитання.

У процесі визначення оцінки, при публічному захисті, враховуються змістовні аспекти роботи (актуальність обраної теми дослідження; відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням; широта й адекватність методологічного та діагностичного апарату; наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем; ступінь самостійності проведення досліджень; розвиненість мови викладення роботи та її загальне оформлення; рівень обґрунтованості висновків) та якість захисту роботи студентом (уміння стисло, послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження; здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди; загальний рівень підготовки студента; володіння культурою презентації).

Як показує досвід минулих років, при виконанні дипломних робіт досить часто допускаються наступні помилки, які в кінцевому підсумку впливають на остаточну оцінку, яку отримує студент за результатами захисту дипломної роботи:

- у теоретичній частині роботи переважає цитування нормативних актів або одного-двох літературних джерел;
- у практичній частині відсутні розрахунки або ж не використовується таблична, графічна або інша наочна форма їхнього подання;
- у тексті роботи відсутні посилання на додатки й (або) на

джерела, зазначені в списку використаних джерел;

- дипломна робота носить описовий характер, обґрунтовані висновки та пропозиції зведені до мінімуму або мало пов'язані з основною частиною роботи;

- у списку використаних джерел відсутня новітня література, опублікована в рік виконання дипломної роботи;

- робота оформлена з відхиленнями від установлених вимог;

- допущені невмотивовані відхилення від графіку виконання дипломної роботи.

Оцінка дипломної роботи при її захисті на засідання державної екзаменаційної комісії здійснюється за 100-бальною шкалою з наступною трансформацією у п'ятибальну шкалу за наступними критеріями (додаток М).

5. Повнота та якість розкриття змісту роботи у доповіді (до 10 балів).

6. Якість ілюстративного матеріалу (до 10 балів).

7. Ступінь володіння матеріалом роботи в процесі її обговорення й чіткість відповідей на задані питання (до 30 балів).

8. Думка, висловлену про роботу студента у відзиві керівника («відмінно» - 30 балів, «добре» - 25 балів, «задовільно» - 20 балів).

9. Оцінка зовнішнього рецензента («відмінно» - 20 балів, «добре» - 15 балів, «задовільно» - 10 балів).

Остаточна кількість балів визначається шляхом сумування всіх балів, проставлених кожним членом державної екзаменаційної комісії, та діленням на кількість членів комісії. Оцінка дипломної роботи в балах трансформується в національну шкалу оцінювання за чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	Відмінно
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	Добре
C	Добре – в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок	74-81	Добре
D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків	64-73	Задовільно
E	Достатньо – виконання відповідає мінімальним критеріям	60-63	Задовільно
FX	Незадовільно – з повторним захистом дипломної роботи або опрацюванням нової теми	Менше 60	Незадовільно

При винесенні рішення щодо оцінки дипломної роботи та присвоєння студентам кваліфікації магістра з оподаткування враховується звичайна більшість голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні, а при однаковій кількості голосів – голос голови комісії є вирішальним.

Оцінка «відмінно» виставляється за дипломну роботу, у якій глибоко, повно й правильно висвітлені теоретичні й практичні питання теми, в достатній мірі висвітлений і проаналізований фактичний матеріал; на захисті студент проявляє глибокі знання теми, вільно орієнтується в питаннях, що задаються йому, проявляє вміння захищати обґрунтовані в роботі положення.

Оцінка «добре» виставляється за дипломну роботу, у якій в основному правильно й досить глибоко висвітлена тема, є в наявності і проаналізований фактичний матеріал, у процесі захисту студент проявляє знання досліджуваної теми.

Оцінка «задовільно» виставляється за дипломну роботу, у якій розкрита тема при розгляді тих або інших її питань, але присутня недостатня глибина дослідження, фактичний матеріал представлений в обмеженій кількості, при захисті студент проявляє знання в цілому по темі, але не в змозі більш глибоко обґрунтувати ті або інші положення, неповно відповідає на поставлені питання.

Результати захисту дипломної роботи оголошуються в день захисту після оформлення у встановленому порядку протоколу засідання державної атестаційної комісії. Державна екзаменаційна комісія приймає також рішення про рекомендації щодо подальшої освіти студента.

Дипломні роботи, які пройшли процедуру захисту, одразу після завершення роботи ДЕК, того ж дня, передаються на зберігання до архіву університету.

Якщо студент не з'явився на засідання державної екзаменаційної комісії для захисту дипломної роботи, то в протоколі комісії відзначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання комісії. Студенти, які не атестовані у затверджений для них термін не захистили дипломну роботу, мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи державної екзаменаційної комісії протягом трьох років після закінчення університету на засадах, визначених закладом. У випадку, коли захист дипломної роботи визначається незадовільним, державна екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен опрацювати нову тему, визначену кафедрою аудиту та оподаткування.

ДОДАТОК А
Орієнтовна тематика дипломних робіт на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування»

№	Найменування теми
1.	Передумови виникнення податків і розвиток теорії оподаткування
2.	Сучасні теоретичні концепції оподаткування
3.	Система оподаткування в Україні: еволюція та проблема вибору оптимальної моделі
4.	Структура оподаткування і наукові основи побудови податкової системи
5.	Податкова система України: суперечності розвитку та можливості їх вирішення
6.	Макроекономічний аналіз вітчизняної податкової системи
7.	Особливості функціонування податкових систем зарубіжних країн
8.	Реформування податкової системи України: економічні і соціальні наслідки
9.	Еволюція форм і методів оподаткування в Україні
10.	Податкові аспекти інтеграції економіки України у світовий ринок
11.	Вплив оподаткування на інвестиції та економічний ріст в державі
12.	Фіскальний потенціал України та ефективність справляння податків
13.	Фіскальна функція податків та її реалізація в сучасних умовах
14.	Регулююча функція податків та її реалізація в сучасних умовах
15.	Оцінка впливу податкової політики на економічні процеси в Україні
16.	Податкова політика та економічний розвиток регіонів
17.	Інтеграція податкової політики України до європейського економічного простору
18.	Податкове регулювання в Україні: суть, особливості застосування та напрямки удосконалення
19.	Податкові пільги: необхідність та ефективність застосування в умовах перехідної економіки
20.	Податкове навантаження: сутність та проблеми розрахунку
21.	Податкове навантаження і економічні інтереси підприємства
22.	Оцінка ефективності системи оподаткування України та її впливу на фінансовий стан підприємств
23.	Критерії ефективності податкових систем (на прикладі однієї з країн)
24.	Сучасні теоретичні концепції оподаткування
25.	Визначення податків та їх функцій: теоретичний та прикладний аспекти
26.	Економічна сутність податків та її реалізація в умовах становлення та розвитку ринкової економіки України
27.	Елементи податку та їх роль в реалізації функцій податку
28.	Фіскальна функція податків та її реалізація в сучасних умовах

№	Найменування теми
29.	Регулююча функція податків та її реалізація в сучасних умовах
30.	Принципи оподаткування та їх реалізації в сучасних умовах соціально-економічного розвитку України
31.	Еволюція системи оподаткування на Україні (1991-2010 рр.)
32.	Податкова політика України та напрямки її удосконалення
33.	Перекладання податків: теоретичні та прикладні аспекти
34.	Непряме оподаткування на Україні: аналіз та тенденції розвитку
35.	Механізм функціонування податку на додану вартість в системі непрямого оподаткування суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи розвитку
36.	Податки на майно та нерухомість: світовий досвід та можливості його використання на Україні
37.	Екологічні податки: світовий досвід та напрямки його використання на Україні
38.	Подвійне оподаткування та шляхи його усунення в міжнародній практиці
39.	Проблеми гармонізації нарахування та сплати ПДВ в Україні та країнах ЄС
40.	Порівняльний аналіз системи оподаткування України та інших країн
41.	Порівняльний аналіз практики застосування ПДВ на Україні та в країнах ЄС
42.	Порівняльний аналіз практики застосування податку на прибуток на Україні та в країнах ЄС
43.	Порівняльний аналіз практики застосування акцизного збору на Україні та в країнах ЄС
44.	Офшорні зони та їх вплив на процеси оподаткування
45.	Теорія та практика формування і розвитку альтернативних методів оподаткування
46.	Теоретичні та практичні аспекти організації справляння прямих податків в Україні
47.	Основні напрямки удосконалення оподаткування інвестиційної діяльності в Україні
48.	Податкове регулювання інвестиційної діяльності в Україні
49.	Податкове стимулювання інноваційної діяльності в Україні
50.	Теоретичні та практичні аспекти оподаткування зовнішньоекономічної діяльності
51.	Податкове регулювання діяльності суб'єктів малого підприємництва
52.	Теоретичні та прагматичні аспекти формування і розвитку системи податків на споживання
53.	Шляхи усунення подвійного оподаткування в сфері стягнення податку з доходів фізичних осіб: світовий досвід та вітчизняна практика
54.	Податки з оборотів по реалізації продукції (робіт, послуг): світовий досвід та можливості використання на Україні

№	Найменування теми
55.	Теорія, практика та порівняльний аналіз застосування різних форм податків на споживання
56.	Податок на додану вартість: механізм нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та напрямки удосконалення
57.	Особливості нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати ПДВ на прикладі підприємств різних галузей економіки та промисловості
58.	Механізм формування податкового зобов'язання і податкового кредиту з податку на додану вартість та можливості його використання як інструменту оптимізації оподаткування
59.	Механізм справляння (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та оцінка ефективності застосування податку на додану вартість
60.	Податок на додану вартість та його вплив на фінансово-господарську діяльність (податкове навантаження) підприємств (різних видів економічної діяльності)
61.	Податок на додану вартість: вітчизняна модель та напрямки реформування
62.	Теоретичні та практичні аспекти перекладання податку на додану вартість
63.	Економічна сутність податкових вирахувань по ПДВ та практика їх застосування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) в системі оподаткування різних країн
64.	Об'єкт оподаткування податком на додану вартість та напрямки удосконалення порядку його визначення на Україні
65.	Пільги по ПДВ: їх необхідність та умови застосування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) в економіці України
66.	Теоретичні та практичні аспекти застосування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) пільг, пониженої ставки та звільнення від ПДВ
67.	Податок на прибуток: механізм нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та напрямки удосконалення
68.	Діючий механізм нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати податку на прибуток та його вплив на результати фінансово-господарської діяльності підприємства
69.	Особливості нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати податку на прибуток неприбутковими організаціями
70.	Витрати, які враховуються при визначенні об'єкту оподаткування податком на прибуток: аналіз практики розрахунку (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та шляхи удосконалення

№	Найменування теми
	механізму
71.	Формування витрат при розрахунку об'єкту оподаткування податком на прибуток
72.	Формування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) доходів для визначення об'єкту оподаткування податком на прибуток та напрямки його удосконалення
73.	Механізм розрахунку (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) амортизаційних відрахувань при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток: еволюція вітчизняної практики та шляхи удосконалення
74.	Особливості нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати податку на прибуток на прикладі підприємств різних галузей економіки та промисловості
75.	Теоретичні та практичні аспекти застосування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) пільг по податку на прибуток, їх регулююча функція
76.	Діючий механізм нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати податку з доходів фізичних осіб із доходів найманих працівників та напрямки його удосконалення
77.	Податок з доходів фізичних осіб у системі оподаткування підприємств (різних видів економічної діяльності)
78.	Податок на доходи фізичних осіб та оцінка впливу його елементів у системі регулювання доходів працівників
79.	Оподаткування доходів фізичних осіб в системі податкових платежів підприємств різних видів економічної діяльності
80.	Оподаткування оплати праці в контексті врегулювання податкового тягаря в Україні
81.	Діючий механізм застосування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) пільг по податку з доходів фізичних осіб та напрямки його удосконалення
82.	Об'єкт оподаткування податком з доходів фізичних осіб та напрямки удосконалення порядку його визначення (планування, прогнозування, адміністрування, контролю)
83.	Соціальна складова податку на доходи фізичних осіб в Україні
84.	Механізм виконання та контроль функцій податковими агентами при нарахуванні та сплаті податку з доходів фізичних осіб в Україні
85.	Механізм нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати податку з доходів фізичних осіб приватними підприємцями: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування та сплати, шляхи удосконалення
86.	Єдиний соціальний внесок: діючий механізм нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, напрямки його удосконалення

№	Найменування теми
87.	Еволюція механізму нарахування та сплати зборів на соціальне та пенсійне страхування на Україні (1991-2010 рр.)
88.	Особливості ведення персоніфікованого обліку по обов'язковому державному пенсійному страхуванню
89.	Особливості виконання податкових зобов'язань платників податків по внескам на державне соціальне та пенсійне страхування при застосуванні спеціальних податкових режимів
90.	Порядок визначення (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) об'єкта оподаткування єдиним соціальним внеском
91.	Акцизний збір: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, шляхи удосконалення
92.	Особливості нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати акцизного збору по різним видам підакцизних товарів
93.	Податок з власників транспортних засобів: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, шляхи удосконалення
94.	Екологічні податки: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, шляхи удосконалення
95.	Плата за землю: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, шляхи удосконалення
96.	Система платежів за спеціальне використання природних ресурсів: сутність, особливості справляння (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та напрямки вдосконалення в Україні
97.	Вітчизняний досвід та ефективність справляння (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) місцевих податків і зборів в Україні
98.	Роль та значення місцевих податків (зборів) в податковій системі України
99.	Спеціальні податкові режими: еволюція практики застосування в Україні та шляхи удосконалення
100.	Фіксований сільськогосподарський податок: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, шляхи удосконалення
101.	Спеціальні податкові режими для сільськогосподарських підприємств: еволюція практики застосування в Україні та напрями удосконалення
102.	Становлення та розвиток вітчизняної системи спрощеного оподаткування єдиним податком

№	Найменування теми
103.	Спрощена системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, шляхи удосконалення
104.	Спрощена система оподаткування, обліку та звітності приватних підприємців: еволюція практики застосування в Україні, сучасна практика нарахування (планування, прогнозування, адміністрування, контролю) та сплати, шляхи удосконалення
105.	Порівняльна характеристика загального податкового режиму та спрощеної системи оподаткування
106.	Основні напрямки удосконалення системи оподаткування малого бізнесу
107.	Особливості оподаткування нерезидентів (іноземних підприємств) в Україні
108.	Нормативно-аналітичне забезпечення податкових відносин в Україні
109.	Організація податкового обліку (податкових розрахунків) на підприємстві
110.	Моделі взаємодії бухгалтерського та податкового обліку (податкових розрахунків)
111.	Організація податкового обліку (податкових розрахунків) діяльності приватних підприємців
112.	Особливості ведення податкового обліку (податкових розрахунків) нарахування та сплати податку з доходів фізичних осіб податковими агентами
113.	Особливості податкового обліку та документального підтвердження різних видів витрат, що враховуються при визначенні об'єкту оподаткування податком на прибуток
114.	Податковий облік при нарахуванні та сплаті податку на прибуток: еволюція вітчизняної практики та проблеми розвитку
115.	Податковий облік при нарахування та сплаті податку на додану вартість: еволюція вітчизняної практики та проблеми розвитку
116.	Податкова звітність: види, зміст та функції
117.	Порядок складання та подання річної декларації про майновий стан і доходи
118.	Можливості використання інформаційних систем і технологій в системі податкового обліку
119.	Інформаційні системи і технології як засіб організації податкового обліку
120.	Можливості інформаційних систем і технологій в забезпеченні податкових відносин на рівні суб'єкта господарювання
121.	Економічний аналіз в системі оподаткування
122.	Організація і методика економічного аналізу податкових платежів та податкового навантаження суб'єкта господарювання

№	Найменування теми
123.	Оцінка впливу податкових пільг на фінансовий стан суб'єкта господарювання
124.	Механізм ціноутворення та його вплив на визначення сум податкових платежів
125.	Особливості визначення бази оподаткування податком на прибуток та ПДВ при здійсненні різних видів операцій та при укладанні різних видів договорів цивільно-правового характеру
126.	Податковий борг в державі: тенденції та причини виникнення, механізм стягнення та управління
127.	Методи управління податковим боргом та їх еволюція
128.	Податкові консультації в системі адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)
129.	Податкові санкції за недотримання податкового законодавства: вітчизняна практика, світовий досвід та напрями удосконалення
130.	Фінансовий моніторинг в сфері легалізації тіньових (злочинних) доходів: світовий досвід та вітчизняна практика
131.	Види, форми та методи легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом
132.	Правовий механізм протидії легалізації злочинних доходів (протидія відмиванню грошей, отриманих злочинним шляхом) та функції органів податкової служби
133.	Ухилення від оподаткування: причини, наслідки та механізм протидії
134.	Правопорушення в сфері податків та зборів: законодавче регулювання та механізм попередження їх виникнення
135.	Девіантна поведінка в теорії суспільного конфлікту
136.	Стандарти податкової культури
137.	Стандарти податкових відносин в суспільстві
138.	Податкове планування і прогнозування: суть та соціально-економічне значення
139.	Податковий потенціал держави, регіону, суб'єктів господарювання: економічна сутність та методи оцінки
140.	Податкові ризики: сутність, види та механізм управління
141.	Податкове планування як елемент фінансового менеджменту на підприємствах
142.	Податкове планування на підприємствах – суб'єктах малого підприємництва
143.	Еволюція податкового менеджменту в Україні
144.	Податковий менеджмент в країнах ринкової економіки
145.	Податковий менеджмент: організаційні, правові та етичні аспекти
146.	Корпоративний податковий менеджмент як спосіб оптимізації податкових платежів
147.	Податковий контроль як складова державного податкового менеджменту

№	Найменування теми
148.	Податковий контроль як елемент протидії ухиленню від сплати податків
149.	Види, форми та методи податкового контролю: еволюція вітчизняної практики, сучасний стан та напрями удосконалення
150.	Організація податкового контролю в системі органів податкової служби України
151.	Податковий контроль у сфері оподаткування діяльності приватних підприємців
152.	Податковий контроль у сфері оподаткування само зайнятих осіб
153.	Податковий контроль у сфері прямого оподаткування
154.	Податковий контроль у сфері непрямого оподаткування
155.	Організація і методика податкового контролю справляння (нарахування і сплати) податків (зборів, обов'язкових платежів) (за видами податків)
156.	Організація і методика проведення камеральних податкових перевірок
157.	Організація і методика проведення документальних планових перевірок
158.	Організація і методика проведення документальних позапланових перевірок
159.	Організація і методика проведення документальної невиїзної перевірки
160.	Організація і методика проведення фактичних перевірок
161.	Аналіз показників фінансово-господарської діяльності платників податків як елемент податкового контролю
162.	Реєстрація та облік платників податків в органах державної податкової служби: діючий механізм, проблеми функціонування та шляхи удосконалення
163.	Податковий контроль правильності нарахування та сплати різних видів податків і зборів та удосконалення методики його проведення
164.	Контроль коштів цільових фондів та удосконалення методики його проведення
165.	Облік платежів до бюджету в органах державної податкової служби: діючий механізм, проблеми функціонування та шляхи удосконалення
166.	Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної податкової служби
167.	Організація податкового контролю на пострадянському просторі: порівняльний аналіз
168.	Реалізація основних завдань державного податкового менеджменту Державною фіскальною службою України
169.	Адаптація роботи Державної фіскальної служби України до європейських стандартів в умовах глобалізації економічних процесів
170.	Координація діяльності фіскальних органів в процесі виконання програм бюджетних надходжень (в системі адміністрування податкових платежів)

№	Найменування теми
171.	Функції Державного казначейства в системі адміністрування податкових платежів
172.	Функції банківських установ в системі адміністрування податків, зборів, обов'язкових платежів
173.	Форми та методи взаємодії органів державної податкової служби із платниками податків – юридичними особами
174.	Форми та методи взаємодії органів державної податкової служби із платниками податків – фізичними особами
175.	Функції органів виконавчої влади в процесі виконання програм бюджетних надходжень (в системі адміністрування податкових платежів) та їх взаємодія з органами податкової служби
176.	Проблеми гармонізації прав та обов'язків основних учасників податкових відносин
177.	Критерії оцінки діяльності податкових органів та їх удосконалення
178.	Форми та методи взаємодії податкових та фінансових органів в сфері оподаткування
179.	Розвиток митно-тарифного адміністрування в Україні з врахуванням глобалізаційних тенденцій
180.	Управління митною системою держави: світовий досвід та вітчизняна практика
181.	Митно-тарифне регулювання: можливості та перспективи реалізації в Україні
182.	Митна політика в Україні: фіскально-регулюючі аспекти
183.	Митні платежі в системі оподаткування промислових підприємств
184.	Митні платежі в Україні: їх фіскальне та регулююче значення
185.	Банки в системі податкових відносин
186.	Особливості оподаткування банківських операцій: вітчизняна модель та напрямки реформування
187.	Фінансові установи в системі податкових відносин
188.	Оподаткування фінансових установ (страхових компаній, інвестиційних фондів, недержавних пенсійних фондів, професійних учасників ринку цінних паперів): сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку
189.	Особливості оподаткування підприємств, які мають відокремлені підрозділи (філіали, дочірні підприємства): сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку
190.	Особливості оподаткування закладів освіти (охорони здоров'я, житлово-комунальних господарств тощо): сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку
191.	Особливості оподаткування лізингових та орендних операцій: вітчизняна модель та напрямки реформування
192.	Особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств: вітчизняна модель та напрямки реформування

№	Найменування теми
193.	Особливості оподаткування грального бізнесу в Україні: вітчизняна модель та напрямки реформування
194.	Особливості оподаткування туристичної діяльності: вітчизняна модель та напрямки реформування
195.	Особливості справляння податку на додану вартість на пільгових умовах підприємствами (різних видів економічної діяльності)
196.	Особливості застосування спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість суб'єктів господарювання на підприємствах (різних видів економічної діяльності)
197.	Механізм нарахування податку на додану вартість переробними підприємствами, що перебувають на спеціальному режимі оподаткування з можливістю використання права на виплату компенсації сільськогосподарським товаровиробникам
198.	Вплив галузевих особливостей діяльності сільськогосподарських підприємств при визначенні елементів податків, зборів та обов'язкових платежів

Додаток Б
Зразок заяви студента на затвердження теми дипломної роботи

Завідувачу кафедри
аудиту та оподаткування

_____
(прізвище, ім'я, по-батькові)
студента групи _____
спеціальності 7.03050803 «Оподаткування»

_____
(прізвище, ім'я, по-батькові,
контактний телефон)

ЗАЯВА

Прошу затвердити тему дипломної роботи: «Порівняльний аналіз практики застосування ПДВ на Україні та в країнах ЄС (на матеріалах Головного Управління Державної фіскальної служби України в Кіровоградській області)

« ____ » _____ 200__ р.

_____
(підпис студента)

ПОГОДЖЕНО:

Керівник дипломної роботи

(посада, вчене звання, наукова ступінь, прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 200__ р.

_____
(підпис керівника)

Додаток В
Зразок завдання на дипломну роботу

Кіровоградський національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут, факультет, відділення **Факультет обліку та фінансів**
Кафедра, циклова комісія **Кафедра аудиту та оподаткування**
Освітньо-кваліфікаційний рівень **Спеціаліст**
Напрямок підготовки **Галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво»**
Спеціальність **7.03050803 «Оподаткування»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, голова
циклової комісії _____

“ ____ ” _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ

(ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ)

1. Тема проекту (роботи) _____

керівник проекту (роботи) _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу
від “ ____ ” _____ 20__ року № ____

2. Строк подання студентом проекту (роботи) _____

3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

Додаток Д

Зразки орієнтовних планів дипломних робіт

Тема: «Податок на додану вартість, його роль та місце в системі оподаткування (на матеріалах ТОВ «Альфа»)»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні та законодавчі основи нарахування та сплати податку на додану вартість

- 1.1. Економічна сутність та роль податку на додану вартість
- 1.2. Механізм нарахування та сплати податку на додану вартість
- 1.3. Порівняння української моделі застосування податку на додану вартість із загальноєвропейською (або Розвиток економічної теорії щодо сутності податку на додану вартість)

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. Оцінка практики нарахування та сплати податку на додану вартість (на матеріалах ТОВ «Альфа»)

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Альфа»
- 2.2. Механізм формування об'єкту оподаткування та податкових зобов'язань по податку на додану вартість на ТОВ «Альфа»

2.3. Порядок визначення сум, що включаються до складу податкового кредиту на ТОВ Альфа»

2.4. Порядок складання податкової звітності по ПДВ та сплати податку

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. Проблеми та перспективи застосування податку на додану вартість, основні напрямки реформування вітчизняної податкової системи

3.1. Оцінка впливу податку на додану вартість на податкове навантаження та результативність діяльності підприємства

3.2. Основні напрями удосконалення порядку нарахування та сплати ПДВ в контексті стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності підприємств

Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4 ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ДОСЛІДЖУВАНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

- 4.1. Система законодавчих актів, що регулюють охорону праці
- 4.2. Стан охорони праці на досліджуваному підприємстві ...
- 4.3. Відповідальність за порушення нормативно-правових актів про охорону праці

Висновки до розділу 4

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: «Діючий механізм нарахування та сплати податку з доходів фізичних осіб із доходів найманих працівників та напрямки його удосконалення (на матеріалах ПАТ «Альфа»)»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Економічна сутність та принципи застосування податку з доходів фізичних осіб

1.1. Тенденції розвитку механізму оподаткування доходів фізичних осіб в світовій економіці (або Причини поширення податку та його роль у формуванні доходів держави)

1.2. Загальні правила оподаткування доходів фізичних осіб в Україні.

1.3. Сутність статусу «податковий агент» та його значення в оподаткуванні доходів фізичних осіб (або Взаємовідносини підприємства та фізичних осіб та їх вплив на оподаткування доходів)

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. Оцінка діючого порядку нарахування та сплати податку з доходів найманих працівників, напрямки його удосконалення (на матеріалах ПАТ «Альфа»)

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Альфа»

2.2. Порядок визначення об'єкту оподаткування податком з доходів на ПАТ «Альфа»

2.3. Порядок розрахунку податку з доходів фізичних осіб

2.4. Порядок подання звітності по податку з доходів фізичних осіб

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. Оцінка сучасного стану оподаткування доходів громадян: проблеми та перспективи

3.1. Недоліки сучасної системи оподаткування доходів громадян та напрямки її удосконалення

3.2. Шляхи мобілізації надходжень від податку з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів

3.3. Використання податку з доходів фізичних осіб як напрямку оптимізації оплати праці на підприємстві

Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4 ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ДОСЛІДЖУВАНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

4.1. Система законодавчих актів, що регулюють охорону праці

4.2. Стан охорони праці на досліджуваному підприємстві ...

4.3. Відповідальність за порушення нормативно-правових актів про охорону праці

Висновки до розділу 4

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: «Діючий механізм нарахування та сплати податку на прибуток та його вплив на результати фінансово-господарської діяльності підприємства (на матеріалах ПАТ «Альфа»)»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 Податок на прибуток та його місце в системі оподаткування України

- 1.1. Податки як економічна категорія та їх сутність
  - 1.2. Практика застосування податку на прибуток в зарубіжних країнах
  - 1.3. Загальні правила розрахунку податку на прибуток підприємствами України
- Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. Оцінка діючого механізму розрахунку та сплати податку на прибуток підприємствами України та його впливу на результати фінансово-господарської діяльності (на матеріалах ПАТ «Альфа»)

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Альфа»
- 2.2. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток ВАТ «Альфа»
- 2.3. Формування фінансових результатів в фінансовій та податковій звітності ВАТ «Альфа» та їх відмінності
- 2.4. Оцінка впливу оподаткування прибутку на результативність фінансово-господарської діяльності ВАТ «Альфа»

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ ЇХ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 3.1. Проблеми трактування пільг з податку на прибуток та їх практичного застосування
  - 3.2. Напрямки використання податку на прибуток підприємств як інструменту інвестиційної діяльності на Україні
- Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4 ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ДОСЛІДЖУВАНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

- 4.1. Система законодавчих актів, що регулюють охорону праці
  - 4.2. Стан охорони праці на досліджуваному підприємстві ...
  - 4.3. Відповідальність за порушення нормативно-правових актів про охорону праці
- Висновки до розділу 4

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема: «Оподаткування сільськогосподарських підприємств на Україні: проблеми та напрямки удосконалення (на матеріалах ПСП «Альфа»)»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1 Роль та місце оподаткування в розвитку сільського господарства України

1.1. Податкова політика держави та основні принципи її формування в сфері сільськогосподарського виробництва

1.2. Специфічні особливості сільського господарства та їх вплив на визначення принципів та порядку оподаткування сільськогосподарських товаровиробників

1.3. Спеціальні податкові режими для сільськогосподарських товаровиробників: сутність, еволюція та сучасний стан

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2 Оцінка діючого порядку нарахування та сплати податків (зборів та обов'язкових платежів) (на матеріалах приватного сільськогосподарського підприємства «Альфа»)

2.1. Організаційно-економічна характеристика та аналіз фінансового стану досліджуваного сільськогосподарського підприємства

2.2. Порядок нарахування та сплати податків, зборів та обов'язкових платежів досліджуваним підприємством

2.3. Оцінка податкового навантаження та впливу діючого механізму оподаткування на результативність фінансово-господарської діяльності ПСП «Альфа»

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3 Напрямки підвищення ефективності механізму оподаткування сільськогосподарських підприємств

3.1. Оцінка існуючого механізму бюджетної підтримки сільськогосподарських підприємств України за рахунок спеціального режиму справляння ПДВ

3.2. Напрямки подальшого реформування податкової політики держави в сфері аграрного виробництва

Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4 ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ДОСЛІДЖУВАНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

4.1. Система законодавчих актів, що регулюють охорону праці

4.2. Стан охорони праці на досліджуваному підприємстві ...

4.3. Відповідальність за порушення нормативно-правових актів про охорону праці

Висновки до розділу 4

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Тема «Податковий потенціал регіону та суб'єктів господарювання: сутність та методи оцінки (на матеріалах Головного управління Державної фіскальної служби України в Кіровоградській області)»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Економічна сутність та методи оцінки податкового потенціалу як фактору забезпечення ефективності формування доходної бази державного та місцевого бюджетів

1.1. Сутність податкового потенціалу як економічної категорії

1.2. Фактори формування податкового потенціалу регіону та суб'єктів господарювання

1.3. Оцінка існуючих методів оцінки податкового потенціалу

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. Інформаційне забезпечення оцінки податкового потенціалу в органах державної податкової служби України

2.1. Організаційна структура, задачі, функції та права Головного управління Державної фіскальної служби України в Кіровоградській області

2.2. Організація роботи і завдання служб економічного аналізу Головного управління Державної фіскальної служби України в Кіровоградській області

2.3. Використання показника «податкове навантаження» в практиці роботи органів податкової служби

2.4. Вплив розвитку базових галузей економіки регіону на формування обсягу податкових надходжень

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. Напрями удосконалення інформаційного забезпечення та методів оцінки податкового потенціалу регіону та суб'єктів господарювання

3.1. Податкові паспорти як інструмент оцінки податкового потенціалу регіонів, галузей та суб'єктів господарювання

3.2. Пропозиції щодо структури та формату податкового паспорту суб'єкту господарювання

3.3. Податковий паспорт регіону як інструмент планування бюджетних надходжень

3.4. Вплив розвитку базових галузей економіки на формування обсягу податкових надходжень та систематизація показників у податковому паспорті

Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4 Організація охорони праці в органах державної служби

4.1. Законодавча база охорони праці в органах державної служби

4.2. Організація охорони праці в органах державної податкової служби

4.3. Проблеми і пропозиції по виконанню законодавства по охороні праці в органах державної податкової служби

Висновки до розділу 4

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади функціонування податкових відносин та місце в них банківських установ

1.1. Податки та податкова політика в економічній системі держави

1.2. Класифікація суб'єктів податкових правовідносин та місце в ній банківських установ

1.3. Оподаткування як фактор банківської діяльності

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. Функції, права та обов'язки ПАТ «Банк» як суб'єкта податкових відносин

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «Банк»

2.2. Оцінка податкового навантаження ПАТ «Банк»

2.3. Функції банку як посередника між державою та платниками податків

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ОПОДАТКУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

3.1. Податкові ризики в діяльності банку

3.2. Оподаткування банківської діяльності в Україні та напрями її удосконалення

Висновки до розділу 3

РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ В БАНКАХ

4.1 Загальна характеристика умов праці в банку

4.2. Мікроклімат в приміщенні банку

4.3. Електробезпека в банках

4.4. Охорона праці при експлуатації персональних комп'ютерів

Висновки до розділу 4

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Додаток Е
Зразок оформлення титульної сторінки дипломної роботи
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ
КАФЕДРА АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

Допущено до захисту:
Завідувач кафедри аудиту та
оподаткування, к.е.н., доцент

(протокол засідання кафедри аудиту
та оподаткування № ____
від «__» _____ 201__ року)

ДИПЛОМНА РОБОТА
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст”
зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування»

на тему:
БАНКИ ЯК СУБ'ЄКТИ ПОДАТКОВИХ ВІДНОСИН
(НА МАТЕРІАЛАХ ПАТ «БАНК»)

Виконала: Студент(ка) групи _____
зі спеціальності 7.03050803
«Оподаткування»
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівник: кандидат економічних наук, доцент
кафедри аудиту та оподаткування
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Рецензент: _____
_____
_____
(посада, прізвище, ім'я, по-батькові)

Кіровоград – 201_

Додаток Ж
Основні вимоги до структури відзиву наукового керівника на дипломну роботу

ЗРАЗОК

Відзив керівника
на дипломну роботу студентки групи _____ Іванової І.І. на тему: «...» на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803«Оподаткування»

1. Актуальність теми дослідження.

2. Структура та зміст дипломної роботи.

3. Характеристика дипломної роботи:

- ступінь виконання поставлених при написанні дипломної роботи мети та завдань;
- ступінь володіння науковими методами пізнання, методами економічних та статистичних досліджень, вміння аналізувати статистичні дані;
- ступінь охоплення дослідженням даних первинного, аналітичного, синтетичного обліку, звітності тощо, відповідність наведених в дипломній роботі даних додаткам;
- логічність та послідовність викладу матеріалу дослідження, аргументованість тверджень у висновках, відсутність повторів другорядних моментів, вміння виділяти головне та узагальнювати зібраний матеріал;
- ступінь використання фахової економічної літератури, нормативних та законодавчих документів, наявність в роботі цитування використаної літератури;
- наявність графічного та табличного матеріалу, додатків, їх доречність;
- відповідність вимогам щодо оформлення дипломної роботи (шрифт, оформлення таблиць, рисунків, списку використаних джерел).
- можливість впровадження результатів дипломної роботи;
- аргументованість та логічність викладу висновків.

5. Недоліки дипломної роботи та зауваження.

6. Загальний висновок:

- відповідність дипломної роботи вимогам, які висуваються до таких робіт;
- можливість допуску дипломної роботи до захисту;
- можливість присвоєння студенту відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня;
- рекомендована оцінка.

7. Рекомендації:

- щодо направлення дипломної роботи до участі в конкурсі;
- щодо публікації та/або впровадження результатів дослідження;
- щодо продовження навчання дипломником в магістратурі.

Науковий керівник

_____ (прізвище, ініціали)

(підпис)

„_____” _____ 200__ р.

Додаток 3
Основні вимоги до структури зовнішньої рецензії на дипломну роботу

ЗРАЗОК

Рецензія
на дипломну роботу студентки групи _____ Іванової І.І. на тему: «...» на
здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» зі спеціальності
7.03050803«Оподаткування»

1. *Актуальність теми.*
2. *Повнота і ґрунтовність дослідження (чи всі питання розкриті й наскільки повно вони розкриті).*
3. *Відображення в роботі новітніх досягнень сучасної економічної теорії і практики.*
4. *Ступінь використання практичного матеріалу підприємства (установи, організації)*
5. *Обґрунтованість наведених висновків.*
6. *Позитивні і негативні сторони роботи.*
7. *Загальні висновки (допускати чи не допускати до захисту).*
8. *Рекомендована оцінка.*

Рецензент
(посада, місце роботи, прізвище, ініціали)

_____

(підпис)

»_____» _____ 200__ р.

Додаток К

Зразок оформлення титульної сторінки ілюстративного матеріалу

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра аудиту та оподаткування**

**ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування»**

на тему:

**«ВИТРАТИ, ЯКІ ВРАХОВУЮТЬСЯ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ОБ'ЄКТУ
ОПОДАТКУВАННЯ ПОДАТКОМ НА ПРИБУТОК: АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ТА
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ
(на матеріалах ТОВ «Альфа»))»**

Виконав:

студент групи _____

_____
(прізвище, ім`я, по-батькові)

Керівник:

(посада, наук. ступінь, вчене звання,)

_____
(прізвище, ім`я, по-батькові)

Кіровоград – 201_

Додаток Л
Орієнтовна структура доповіді під час захисту дипломної роботи

Шановний голово, члени державної екзаменаційної комісії, присутні!
Вашій увазі пропонується до захисту Дипломна робота на тему:

.....

Метою дипломної роботи є:.....

У відповідності з поставленою метою в роботі були вирішені наступні завдання:

.....

Робота виконувалася з використанням матеріалів .....

В результаті проведеного дослідження було виявлено: .....

З метою розв'язання виявлених в процесі написання дипломної роботи проблем вважаю доцільним (або для подальшого удосконалення досліджуваної теми пропонується): .....

(По тексту доповіді слід робити посилання на відповідний ілюстративний матеріал).

Доповідь закінчена. Дякую за увагу!

Додаток П

**Зразок бюлетеню результатів захисту дипломних робіт студентами на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
«спеціаліст» зі спеціальності 7.03050803 «Оподаткування»
на засіданні державної екзаменаційної комісії « ____ » _____ 20__ р.**

№	П.І.Б. студента	П.І.Б. керівника	Тема дипломної роботи	Відзив керівника (до 30 балів)	Зовнішня рецензія (до 20 балів)	Якість та повнота доповіді (до 10 балів)	Якість та повнота ілюстративного матеріалу (до 10 балів)	Якість та повнота відповідей на питання (до 30 балів)	Загальна сума балів	Остаточна оцінка за захист дипломної роботи	Рекомендації ДЕК
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											

П.І. Б. члена Державної екзаменаційної комісії _____
(Підпис)